

A

NAGYBÁNYAI REF. EGYHÁZMEGYE

1911. OKTÓBER 3. NAPJÁN SZINÉRVÁRALJÁN TART

RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE

*

AZ EGYHÁZMEGYE HIVATALOS KIADVÁNYA

HETVENKETTEDIK DARAB

NAGYBÁNYA
NÁNÁSY ISTVÁN KÖNYVNYOMDÁJÁBÓL
1911.

A

NAGYBÁNYAI REF. EGYHÁZMEGYE

1911. OKTÓBER 3. NAPJÁN SZINÉRVÁRALJÁN TARTOTT

RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE

*

AZ EGYHÁZMEGYE HIVATALOS KIADVÁNYA

HETVENKETEDIK DARAB

NAGYBÁNYA
NÁNÁSY ISTVÁN KÖNYVNYOMDÁJÁBÓL
1911.

**A nagybányai református egyházmegye
1911. október 3. napján Szinérváralján tartott közgyűlésén
jelen voltak:**

Széll György esperes és **Helmeczy József** egyházmegyei gondnok elnöklete alatt:

Balogh István, Sátor Dávid, Nagy Elek, Papolczy Zoltán, Soltész Elemér lelkészi tanácsbírák.

Tóth Mór, dr. Dezső Kálmán, Szilágyi Tihamér, Sinka Lajos világi tanácsbírák.

Magoss Ferencz lelkészi, Torday Imre világi főjegyző.

Dr. Helmeczy Pál világi aljegyző.

Nagy Lajos közpénztárnok.

Dr. Harcsár Géza ügyész.

Balajthy Károly, Bartók Károly, Batta Miklós, Bogdán Lajos, Czelder Béla, Dávid Sándor, Joó Kálmán, Kató Béla, Kiss Sándor, Kócsi Péter, Kolos Vince, Kovács László, Makai Elek, Melegh Albert, Miszti Mihály, Molnár Lajos, Nagy Sándor, Oláh Sándor, Öry Tamás, Papp József, Sárközy Lajos, Sipos Károly, Szabó Károly, Szentgyörgyi Zsigmond, Sziky Ádám rendes, Baranyi Lajos, Palágyi István segédlelkészek.

Fábián István tanítótestületi képviselő.

Tóth Gáspár adorjáni, Szabó András apai, Ács Mihály aranyos-medgyesi, Lajos Bertalan avasujvárosi, Osváth Elek batizi, Magoss Menyhért egrii, Pap Márton felsőbányai, Horváth József garbolczi, Melegh György kakszentmártoni, Kulcsár Márton kishodosi, Gacsályi József kispaládi, Mák Ferencz köszegremetei, Csüry Elek lázárii, Katona Zoltán méhteleti, Gecsey Jenő mikolai, Szilvásy István misztótfalui, Hubay Zsigmond nagybányai, Krakkó Benjámín nagyhodosi, Bálint Zsigmond nagykolcsi, Kiss Sándor nagypaládi, Károly Mihály ombodi, Kajtár Sámuel patóházai, Jenei István pettyéni, Gál István sándorhomoki, Lőrinczy Gusztáv sárközi, Szilvásy Sándor sárközujlaki, Sebestyén Endre

szamoskóródi, Tóth Imre szamoskrassói, Kiss Antal szatmárhegyi, Király József szárazberekai, Bay Miklós színérváraljai, Szabó István tisztaberekai, Szentpétery Jenő uszkai, Nagy Péter józsefházai, Samu Ferencz vámfalui képviselők.

65. Esperes ur áhítatos imádságot mond, azután megjelenteket szívesen üdvözli, rövid beszéddel

a közgyűlést megnyitja s addig is, míg a másnemű teendőkkel kevés időre elfoglalt egyházmegyei gondnok ur gyűlésünkben résztvehetne, a társelnöki szék elfoglalására dr. Dezső Kálmán tanácsbíró urat kéri fel.

66. A megbízó levelek beszédével elnökség Oláh Sándort bizza meg. Távolmaradásukat igazolták: Szabó József, Csaba Adorján, Bay Lajos tanácsbírák, Bodnár János, Kálmán Sándor, Marcsa Imre, Szász Tihamér, Varga Jenő lelkészek.

Egyházmegyei közgyűlésünk alkotó tagjait az elől ki-teit sorrendben igazolja, a távollevő, magukat igazolt tanácsbírák s lelkészek mentségét tudomásul veszi.

Kánya Gyula magosligeti, Koppermann Gyula szatmárudvardii, Visky Ferencz egrii lelkészek és Kádár Károly tanítótestületi képviselő távolmaradásukat; az amaczi, hiripi, kiskolcsi, kispeléskei, magosligeti, rozsályi, szatmárudvardii presbyteriumok képviselő nem küldését ha az esperesi hivatalnál f. é. dec. 1-ig nem igazolják: 5—5 K birságnak az egyházmegye pénztárába 1911. dec. 15-ig leendő befizetésére már most köteleztetnek.

67. A jegyzőkönyv hitelesítésére az elnökség a jegyzőkön kívül Papolczy Zoltán és Tóth Mór tanácsbírákat küldi ki; hitelesítés helye: Szatmár; ideje: 1911. okt. 7.

68. A közgyűlés tagjai közt szétosztott nyomtatott tárgysorozatot felolvasottnak tekintvén, a tanácskozás sorrendjéül elfogadja közgyűlésünk.

69. Esperes ur lélekemelő s a közgyűlésnek minden tagját megható imája után fájdalmas érzéssel emlékezik meg báró Bánffy Dezső konventi világi elnök ur elhunytáról, kinek emlékét jegyzőkönyvben kéri megörökíteni.

Együttal meleg szavakban üdvözli a püspöki széket már elfoglalt dr. Baltazár Dezső püspök urat s kéri az egyházmegyét, hogy a püspöki szék elfoglalása alkalmából a felett érzett örömének jegyzőkönyvében adjon kifejezést s erről a püspök urat értesítse.

Az egyházmegye közgyűlése fájdalmas érzéssel örökíti meg a magyar kálvinizmus törhetetlen bajnokának, világi vezérének, a mélységes hitbuzgóságáról és szervező erejéről mindannyiszor tanuságot tett báró **Bánffy Dezső** urnak, a konvent világi elnökének emlékét jegyzőkönyvében.

Egyházmegyei közgyűlésünk szeretettel, tisztelettel s biztató reménységgel üdvözli püspöki széke elfoglalása alkalmából főtiszteletű és méltóságos dr. **Baltazár Dezső** püspök urat, kérve a Mindenhatót, hogy hosszú, nemes munkában eltöltendő életében valóra válthassa mindazt, ami nemesen érző szívében, krisztusi lángtól égő lelkében, igazi bölcseségről, geniális tehetségről tanuskodó agyában a magyar kálvinista egyházak jövője és boldogulása érdekében megfogant.

70. Olvastatott a következő jegyzőkönyv, mely felvétellett Ávasújvárosban 1911. augusztus 1. napján az egyházmegyei egyházi tanácsbíróságra beadott szavazatok felbontása alkalmából tartott bizottsági gyűlésen. Jelen voltak: alulirottak.

Esperes ur jelenti, hogy az összes egyházak éltek szavazati jogukkal. Előadja a beérkezett szavazatokat, melyek felbontatván, mindannyi szabályosan kiállítottak találtatott. A 42 szavazatból Soltész Elemér nagybányai lelkész 25, Kálmán Sándor hiripi lelkész 13, Joó Kálmán szárazberekai lelkész 2, Molnár Lajos kipeleskei lelkész és Bogdán Lajos pettyéni lelkész 1—1 szavazatban részesültek.

A bizottság Soltész Elemér nagybányai lelkészt megválasztott tanácsbírónak jelenti ki. A szavazatok jelen jegyzőkönyv kapcsán beterjesztetnek az egyházmegyei közgyűléshez. Km.f. *Széll György, Sátor Dávid, Tóth Mór.*

Megválasztott tanácsbíró az esküt leteszi, a megtiszteltetést megköszöni s aljegyzői állásáról lemond.

Esperes ur megválasztatása alkalmából üdvözli az új tanácsbíró.

Közgyűlésünk örömmel erősíti meg a választást és szívesen igatja be Soltész Elemér tanácsbíró állásába. Aljegyzői s egyéb tisztében végzett többenemű hasznos szolgálatait s ismert jeles tehetségét kezességnek tekinti jövőendő munkálkodására nézve, melyre Isten megáldó kegyelmét kéri.

71. Soltész Elemér tanácsbíróvá választatván, aljegyzői tisztéről lemondott.

Lemondást fenforgó körülménynél fogva közgyűlésünk

elfogadja, ugyanakkor a szavazás elrendelésére esperes urat felkéri s felhatalmazza őt, hogy ha az első szavazás eredménynyel nem járna, újabb szavazást rendeljen el.

72. Miután egyházmegyei gondnok ur a társelnöki széket elfoglalta, az előre kinyomatott és minden egyházba megküldött esperesi jelentést

felolvasottnak tekinti s az abban foglaltakra következő határozatokat hozza közgyűlésünk:

1. Általában örömmel veszi tudomásul, hogy a kegyes adományok és a jótékony célra fordított kiadások összege a múlt évihez mérten jelentékeny emelkedést mutat Midőn a nemesszívü adakozóknak elismerését fejezi ki, egyszerűsmind óhaj tandónak tartja, sőt elvárja az illető presbyteriumoktól, hogy az adakozásra való hajlandóságot ébreszszék föl és tartsák ébren azokban az egyházakban is, amelyek ezuttal éppen semmi, vagy csak igen csekély mérvü jótékonyaságról adhattak számot.

Ami a részleteket illeti:

2. Szatmárudvarii lelkészt utasítja, hogy a konfirmációt áldozó Csütörtökön tartsa.

2. A szegényekre vonatkozó szabályrendeletet még eddig végre nem hajtott presbyteriumok e kötelezettségüknek a jövő egyházlátogatásig eleget tegyenek.

4. Ott, ahol a presbyteri gyűlés jegyzőkönyvét még mindig a lelkész vezeti: utasittatik az egyháztanács az I. t.-c. 44. §-ában foglalt intézkedés megvalósítására.

5. Át- és kitértek anyakönyvét jövő évi egyházlátogatásig a fölsorolt 14 egyház is szerezze be.

6. Szatmárudvarii egyháztanács vagyonleltárát a következő egyházmegyei közgyűlésre mulhatatlanul terjeszse be.

7. Sándorhomoki egyháztanács telekkönyvi ügyét — több felszólítást nem várván — haladéktalanul rendezze s erről 30 nap alatt az esperesi hivatalhoz jelentést küldjön.

8. Az alapító levél mellett kezelt alapítványokat külön, a különböző egyházi tőkéket és alapokat pedig együtt, jövőre világosan és pontosan mutassák ki lelkészek.

9. Adós egyházak a tőkéből bármily keveset is, minden évben törlesszsenek, ne csupán kamatot fizessenek.

10. Sándorhomok, Szamoskrassó, Szinerváralja, Nagy-

bánya, Adorján, Apahegy, Batiz, Garbolcz, Kishodos, Sárköz, Szamoskóród, Tisztaberek, Egri, Dobrácsapáti, Nagypalád templomáról;

Pettyén, Rozsály, Sárköz, Szinérváralja, Egri, Misztótfalu, Kakszentmárton, Kishodos, Nagyhodos, Kiskolcs, Szamoskóród, Uszka lelkészi lakáról;

Józsefháza, Ombod, Mikola, Szamoskóród, Uszka, Kispeske, Dobrácsapáti iskolájáról, az időközi változásokról szóló esperesi jelentésre hozott III. sz. határozatban foglaltak szerint az esperesi hivatalnak 60 nap alatt adjon számot.

11. Pettyén, Szamoskrassó, Szatmárudvari, Tisztaberek, Amacz, Szatmárgörbed, Kakszentmárton, Kispalád, Kispeske, Kőszegremete, Misztótfalu, Sárköz, egyházi melléképületeit javítsa ki.

12. Az 5 osztályu iskolával bíró egyházak iskoláikat 6 osztályuvá fejleszszék s ennek megfelelő ellenőrzésére az érdekelt lelkészek utasíttatnak.

13. Szatmárhegy és Erdőd — mihelyt jelenleg érvényben álló biztosítása lejár — a Foncierénél biztosítsa egyházi épületeit.

E határozatokról az illetékes lelkészek s általuk az egyházak presbyteriumai jelen jegyzőkönyvben értesíttetnek.

73. Olvastatott a következő esperesi jelentés az időközi változásokról.

Nagytiszteletű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlés!

Az időközi változásokra és más függő dolgokra vonatkozó jelentésemet van szerencsém az alábbiakban betérjeszteni:

I. Annyi veszteség után, közgyűlésünk óta a halál nem kívánt áldozatot sem a lelkészi, sem a tanítói karból. Az a változás történt, hogy a nagybányai s.-lelkészi állásra — *László János* eltávozván — f. é. aug. 15-től *Palágyi István* végzett theologus alkalmaztatott. Tanítókul megválasztattak: Kőszegremetén *Melegh Erzsébet* (oklevele: Szatmári ref. tanítónőképző); Szamoskrassón: *Sütő Imre* (oklevél: Debreczen); Amacson: *Balog István* (oklevél: Máramarossziget vallástani képesítéssel); Mikolán: *Gecsey Jenő* (oklevél: Sárospatak vallástani képesítéssel); Nagypaládon: *Boros Sándor* (oklevél: Debreczen); Avasujvároson: *György Erzsébet* (oklevél: Szatmár). Nevezetteket ideiglenesen, *Giday Andrást* pedig ideiglenes tanítóul Nagyhodoson, saját hatáskörömből folyólag megerősítettem.

II. Tavaszi közgyűlésünk 2. sz. határozata értelmében a vámfalui és tisztabereki egyháztanács igazolta nálam — és pedig elfogadhatólag — hogy miért maradt el képviselője az egyházmegyei gyűlésről. Igazolással nem éltek: Koppermann Gyula szatmárudvarii lelkész, Kádár Károly tanítótestületi képviselő és a szatmárudvarii egyház. Kérem, méltóztassék őket a szabályrendeletileg megállapított 5 K birság befizetésére elkötelezni a ref. lelkészárvaház javára.

III. Tavaszi közgyűlésünk 6. II. sz. határozata által elkötelezett egyházak egyrésze benyújtotta ugyan jelentését, de nem a kiadott utasítás értelmében, hogy t. i. tervszerűleg, évekre kiterjedőleg hozza meg határozatát: miként, hogyan, miből hozza rendbe templomát, lelkészlakát, iskoláját, melléképületeit? Annak a beérkezett jelentésnek, hogy nincs az egyháznak ereje a szükséges javításokra, praktikus jelentősége az ügy megoldására nincs. És kérnem kell a Nagytiszteletű Közgyűlést, hogy eféle jelentéseknek ne is méltóztassék helyet adni. Hanem azt sürgessük, hogy mit tehet, hozhat évről-évre áldozatot egyik vagy másik egyház temploma, lelkészlaka rendbehozására; miként teremthet alapot a kívánt építkezésekre évekkal megelőzőleg?

IV. 35—1911. és 41—1911. sz. közgyűlési fölhatalmazás folytán tisztelettel jelentem, hogy az uszkai és magosligeti küldöttség véleményes jelentése alapján az uszkai iskola és magosligeti lelkészlak építésére — némi egyszerűsítés kimondása mellett — az engedélyt megadtam.

V. A köszegremetei II-ik és az avasujvárosi IV-ik tanítói állás szervezéséhez a Nagytiszteletű Közgyűlés jóváhagyása reményében előzetes jóváhagyást adtam s engedélyt adtam az állások betöltésére.

VI. Végül tisztelettel jelentem, hogy a tanítás eredménye a múlt iskolai évben a következő: 5 iskolában *kitűnő*, 8-ban: *jeles*, 12-ben: *jó*, 17-ben: *elégséges*, 1-ben (Rozsály): *alig elegendő*, 3-ban: *nem elégséges* (Amacz, Szatmárgörbed, Dobrácsapáti); *tanítás nem volt az év vége felé Nagyhodoson*; az állami iskolákban a vallástanítás *kitűnő*: 1-ben, *jeles* 3-ban, *jó* 5-ben, *elégséges* 2-ben, *nem volt tanítás az év folyamán Szatmárudvariban*.

Jelentésem zártán vagyok, Avasujváros, 1911. szept. 27. Széll György esperes.

Egyházmegyei közgyűlésünk a jelentés tudomásul vétele mellett

I. Palágyi István nagybányai segédlelkészt az egyházmegyébe bekebelezi s az ujonnan választott tanítókat állomásukon megerősíti;

II. Koppermann Gyula szatmárudvarii lelkészt, Kádár Károly tanítótestületi képviselőt és a szatmárudvarii egyházat 5—5 K birságnak 15 nap alatt az egyházmegye pénztárába — a ref. lelkészárvház javára — beküldésére kötelezi;

III. Nyomatékosan fölhivja az illető egyházak presbyteriumait, hogy javításra, újjáépítésre váró egyházi épületeik jókarba helyezésére nézve részletes tervet készítsenek: miből, évenként mily összeget tehetnek félre alapul; mit remélhetnek önkéntes adakozásból, pótdóból; mikor lesz foganatosítható a javítás, újjáépítés? és ennekutána jelentéseiket ilyen részletekbe menőleg tegyék meg;

IV. Az uszkai és magosligeti építkezésre, valamint

V. Az avasujvárosi és kőszegremetei új tanítói állomások szervezésére és betöltésére adott engedélyt jóváhagyólag veszi tudomásul;

VI. A tanítás eredményét általában meglegédeccsel veszi tudomásul s reményét fejezi ki, hogy az fokozatosan fejlődni fog. Rozsályi lelkészt — alig elegendő lévén tanításának eredménye — fölhivja, hogy addig is, míg az állami fizetéskiegészítés megadása következtében a tanítói állás betölthető lesz, buzgalommal tanítson. Minthogy az amaczi tanító eltávozott, a dobrácsapátii végkielégítést nyert és így intézkedés szükségessége az eredménytelen tanítás miatt csupán a szatmárgörbedi iskola tanítója ellen forog fenn; amennyiben Bagoly Albert a múlt iskolai év folyamán esperesi megintésben is részesült, ám sikert mégsem mutatott föl: ellene a fegyelmi eljárást elrendeli;

Végül sajnálattal értesül arról a szomorú tényről, hogy Szatmárudvariban az egész év folyamán nem volt vallás-tanítás az állami iskolában, holott lelkész 1910. nov. 1. napján állását elfoglalta volt. Szándékos mulasztás esetét látván fenforogni közgyűlésünk: megfelelő eljárás végett a fegyelmi bíróság elnökségét megkeresi.

74. Olvastatott 279—1911. sz. egyházkerületi határozat azon közbirtokossági erdők eladásáról, hol egyházközségek, egyházi személyek, felekezeti iskolák és tanítók is érdekelve vannak.

E határozatra az egyházközségek és belhivatalnokok figyelme felhivatik.

75. Az egyházkerület 282—1911. sz. alatt tudomásulvétel végett

közli a pénzügyminiszter 1909—88700. sz. rendeletéből, hogy az egyházi javadalmak használatában levő ingatlanokból eredő jövedelem addig is, míg a jövedelmi adóról szóló 1909. évi X. t.-cz. életbe lép és ennek 21. §-a végrehajtva lesz, az illető javadalmakra az 1875. évi XXIX. t.-cz. értelmében kivetendő IV. oszt. ker. adó megállapításánál számításba nem vehető, tehát ez a jövedelem a földadón kívül más adóval meg nem terhelhető.

Tudomásul szolgál.

76. Olvastatott egyházkerületnek 289—1911. sz. alatt foglalt felhívása.

Felhívás értelmében utasítja egyházmegyei közgyűlésünk a kebelbeli egyházak lelkészeit, hogy jövő évi március hónap első napjáig terjeszszék be esperesi hivatalhoz az 1898. IV. t.-cz. alapján megállapított hivatalos névvel jelölve az anyaegyházközség és leányegyházközség közt az I. t.-cz. 12. §-ában előirt egyességet és pontos kimutatást küldjenek az anyaegyház és a hozzájuk tartozó társ-, leány-, fiók-egyházak és szórványokról.

Ez adatokból missziói bizottság állítsa össze az egyházmegyénk területén levő anya, társ-, leány-, fiók-egyházközségek és szórványok pontos kimutatását, a be nem osztott községeket a czélszerűség elvének szemmel tartásával sorozza be. Munkálatát a jövő közgyűlésre terjeszse fel.

77. Olvastatott az egyházkerület 290—1911. sz. határozata a közalapi tőke-kamat segélyeknek megfelelő tőkeösszegek folyósítása tárgyában.

Tudomásul vétetik s alkalmazkodásra az érdekeltek figyelme felhivatik.

78. A szamoskőrödi egyháztanács felekezeti iskolája államosítása folytán felszabadult tanítói földek felől úgy határozott, hogy azokat házilag kezeli, jövedelméből az énekvezéri tiszteletdíjat fedezi, a fennmaradó részt pedig a templomalap növelésére fordítja. E határozatot megerősítés végett felterjeszti. E határozatot Révész Sándor és 2 társa megelégedezik, mert a presbyteri gyűlés akkorra hívatott össze, mikor birtokossági gyűlés is tartatott; de megelégedezik azért is, mert a haszonbérbe adást czélszerűbbnek tartják. Egyháztanács újabb gyűlésében a felebbezők kettőjének névszerinti szavazásával is egyhangulag fenntartja a presbyterium megerősítésre beterjesztett határozatát.

Tekintettel a fentforgó körülményre, egyházmegyei köz-

gyűlés a felebbezést elutasítja s az egyháztanács határozatát jóváhagyja.

79. Ugyancsak a szamoskőrödi egyháztanács elhatározta, hogy a felekezeti tanítói állás megszűnte folytán üresen maradt tanítói lakást kiadja évi 30 koronáért Szőke József állami tanítónak, ki az énekvezéri teendőket is ellátja. A 30 K bérösszeget Révész Sándor és két presbyter társa kevesli, ugyanazért a határozatot megfelebbezi.

A szabályos formában létrejött határozatot egyházmegyénk közgyűlése a felebbezés elutasításával megerősíti ugyan; azonban szükségesnek látja figyelmeztetni az egyháztanácsot ez alkalomból is arra, hogy felekezeti iskolája beszüntetése folytán felszabadult ingatlanait minél jövedelmezőbben használja fel, mert többnemű sürgős feladatainak ellenesetben nem lesz képes megfelelni.

80. A szamoskőrödi egyház az énekvezéri teendők ellátását Szőke József állami iskolai tanítóra bizza s ezért neki 200 K évnegyedenként előre fizetendő tiszteletdíjat állapít meg. Erről szóló egyháztanácsi határozatot felterjeszti.

A felterjesztett határozatot közgyűlésünk tudomásul veszi és jóváhagyja azzal, hogy kötelezi Szőke Józsefet az énektanításnak heti 2 órán leendő végzésére is. Ennek biztosítására nevezett tanítóval egyháztanács szerződésre lépjen.

81. Amaczi egyháztanács Erdődi Károly és Balog Elek egyháztagokat szabályaik értelmében 4—4 K megfizetésére kötelezte; előbbi azért, mert az egyház búzája hordására szükséges közmunkát nem teljesítette, utóbbit azért, mert későn jelent meg s így a munkát mindkettő helyett mással kellett végeztetni.

Ezen határozat ellen Erdődi Károly és Balog Elek felebbezéssel élnek.

Egyházmegyénk közgyűlése Erdődi Károly és Balog Elek felebbezését elutasítja, illetőket közmunka váltság címen a 4—4 K megfizetésére kötelezi; megengedi azonban, hogy az egyháztanács által megjelölendő időben és mérvben természetben is leszolgálhassák a váltságdíjat.

82. Gulya Ferencz presbyter megfelebbezi az amaczi egyháztanácsnak 37—1911. szám alatt hozott azon határozatát, mely gondnokot felmenti 12 K 50 f váltó óvatolási költség megfizetése alul, azon okból, mert nem rosszakarat, hanem feledékenység okozta a gondnok mulasztását. A különben is fizetés nélkül szolgáló gondnok példátlanul

terhes állást tölt be s az iskolaépítés alkalmával hetekre terjedő időt szentelt az egyház ügyének és vont el a saját gazdálkodásától; nem volna tehát méltányos a felmerült óvatolási költséget gondnokkal fizettetni meg, hiszen a számoltatószék se írta azt gondnok terhére.

Közgyűlés felebbezést elutasítja, egyháztanács határozatát indokainál fogva helybehagyja.

83. Sárközujlacról Péchy Margit urnő panaszolja, hogy a sárközujlaki egyháztanács néh. Kerekes Lászlóné sirját nem gondolja, holott boldog emlékü urnő 500 frtot hagyományozott volt e célra és 98—1899. szám alatt az egyházmegyei közgyűlés is kötelezte erre az egyházat. Bizottságot kér, mely a helyszínen szemlét tartson és az alap kezelését is megvizsgálja, egyszersmind az egyházat kötelessége teljesítésére utasítsa.

Egyháztanács vonatkozó jelentésében előadja, miszerint a hagyományozott összeg megvan s ez idő szerint 1447 K 58 fillér. A sirt gondolja, számadásának tanúsága szerint a múlt évben is 34 K 60 f-t fordított a sirkert jó karba hozására; kerítést azért nem készíttetett, mert a sirkertet Péchy Margit urnő megnagyobbítván, élősvénynyel kerítettette körül.

Egyházmegyénk közgyűlése felelősség terhe alatt meghagyja a sárközujlaki egyháztanácsnak, hogy a boldog emlékü urnő sirkertjére azonnal kaput csináltasson, az alapító levél rendelkezéseit szorosan betartsa s a sirkert gondozása körül többé panaszra okot ne adjon. Egyben fölhívja az egyházlátogató küldöttséget, hogy a sirkert gondozásáról s az alap mibenállásáról személyes meggyőződést szerezvén, esperesi hivatal útján egyházmegyei közgyűlésnek jelentést tegyen.

84. A sárközujlaki egyháztanács felekezeti iskoláját államosítani kívánja, mert szegény kis egyházuk néptelen és adóssággal terhelt; éppen e miatt a rozzant tanítói lak és szűk iskolaterem javítását, illetőleg bővítését teljesíteni képtelen; de nem is tartja érdemesnek, mivel a növendékek száma elannyira alászállott, hogy már a jelen iskolai évben csak 14 ref. vallásu gyermek iratkozott be s még hozzá emelkedésre kilátás sincsen. A vall. és közokt. miniszter éppen most rendelte el két községi iskola felállítását; félő, ha ezek létesülnek, felekezeti iskolánk teljesen elnéptelenedik és elveszíti az államsegélyt, az egyház pedig nem lesz képes fentartani.

Minthogy a felekezeti iskola beszüntetése a sárközujlaki egyházra és annak tagjaira sem erkölcsi, sem anyagi

előnyökkel nem jár, ellenben az egyházi életre sok veszedelmet rejt magában: egyházmegyei közgyűlésünk az iskola beszüntetéséhez jóváhagyásával nem járul, hanem utasítja a sárközuljaki egyháztanácsot, hogy amennyiben saját erejéből iskoláját és tanítói lakását rendbe hozni nem tudja, folya-
modjon az egyházi hatóságok rendelkezése alatt álló alapokhoz, kérjen azoktól segítséget, közgyűlésünk a maga jóindulatu támogatását már most megígéri. Ha iskoláját kibővítette és felszerelte: a ref. vallásu hívek a községi iskola terhei alól mentesítve lesznek.

85. Kispaládon Olajos Mihály egyháztág és 12 társa a belhivatalnokokat illető szolgálmányok pénzre átváltoztatását és birtok, illetve adó arányában kivetését kérte az egyháztanácstól főként azért, mert a mai rendszer mellett a járó jószágot tartó birtokosoknak kell a jószágot nem tartó birtokosok helyett is a szolgálmányokat végezni.

Ezt a kérvényt az egyháztanács 1911. márc. 23-án tartott gyűlésében tárgyalván, 31. sz. a. hozott határozatában a szolgálmányokat ilyenekül meghagyta, úgy azonban, hogy a járó jószággal nem bíró egyháztágokat is kötelezte, meghatározott kulcs szerint, igás szolgálmány teljesítésére; egyuttal a gyalog szolgálmányok teljesítésének rendjét is megállapította. Kimondja az egyháztanács, hogy a kérelemnek nem tehetett eleget, mert „a lelkész és tanítónak köteles szolgálmányok pénzértékre változtatása a dolog természeténél fogva mondhatni lehetetlen; de azért sem, mert tudatával van az előjáróság, hogy azt az átváltoztatást némely nemtelenül számítók nemcsak a belhivatalnokok, hanem a tehetősebb egyháztágok kijátszására is számították használni.”

Az egyháztanács e határozata ellen Angyalosi Endre és 56 társa az egyháztanácshoz intézett beadványban ujából kéri a szolgálmányoknak pénzre átváltoztatását; azonban az egyháztanács ápr. 9-én tartott gyűlésében (37. sz. a.) előbbi határozatát fentartotta.

Most ifj. Angyalosi József és 76 társa ez ügyben az egyházmegyei közgyűléshez felebbez, kérvén a szolgálmány megszüntetését és annak pénzre átváltoztatását.

Egyházmegyei közgyűlésünk azzal a megjegyzéssel, hogy bárminémű szolgálmányoknak pénzre átváltoztatását nemcsak lehetőnek, hanem egyenesen óhajtandónak tartja, a kispaládi egyháztanács 1911—31. és 37. sz. határozatát feloldja s utasítja nevezett egyháztanácsot, hogy amennyiben a szolgálmányok fentartásához ragaszkodik: igás szol-

gálmányt csakis a járó jószággal bíró egyháztagokra vessen ki, a járó jószággal nem bíró egyháztagoktól pedig a birtok, vagy állami adó szerint reájok eső igás szolgálmánynak az egyháztanács által megállapítandó értékét pénzül szedesse be.

86. Nagy Gáspár sárközüjlaki egyháztag 1911. ápr. 26-án kelt s esperes urhoz címzett beadványában *sürgős* panaszt emel a miatt, hogy az egyház földjei a kellő eljárás mellőzésével lettek bérbe kiadva; továbbá, hogy a hétköznapi istentiszteletet lelkész nem tartja meg pontosan, gyakran a tanítóval végezteti; végül kifogásolja, hogy ünnepkövet jár az egyházba, holott — mint mondja — arra „szükségünk nincs, mit a lelkész ur csak azért *obstruál* ránk, hogy ő kénye-kedve szerint utazhasson.“

E panaszlevél a sárközüjlaki egyháztanácsnak feleletre kiadtván, az egyháztanács május 14. tartott gyűlésben annak minden pontját merő hazugságnak minősíti s külön nyilatkozatban részletesen megczáfolja Nagy Gáspár vádjait. Esperes ur ez alapon kérelmével elutasította Nagy Gáspárt, ki most panaszát az egyházmegyei közgyűléshez intézett beadványában megújítja. Nevezetesen panaszt emel 1) a lelkész és (Bónis József kivételével) a presbyterium ellen az egyház vagyonának hűtlen kezelése miatt s bizottság kiküldését kéri a bérleti ügy megvizsgálására. Panaszt emel 2) lelkész ellen a hétköznapi istentiszteletek meg nem tartása miatt s kéri a templomozási ügy megvizsgálását. Panaszt emel 3) a legátus járatás miatt és panaszt emel 4) a lelkész ellen összeférhetetlen természete és botrányos élete miatt.

Egyházmegyei közgyűlésünk Nagy Gáspár sárközüjlaki lakosnak a földbérletre, hétköznapi templomozásra és legátus járatásra vonatkozó panaszra fölött — mint amely három rendbeli panasz alaptalanságát a presbyterium hivatolt határozata és a presbyterek által kiadott nyilatkozat kellő világitásba helyezi — annyival inkább napirendre tér, mert panaszló felebbezését a felebbezési határidő lejárta után elkésve küldötte be.

Minthogy azonban Nagy Gáspárnak az egyházmegyei közgyűléshez intézett beadványában lelkész egyéniségét és családi életét oly mélyen sértő vádak foglaltatnak, melyeknek tisztázása úgy a lelkész, mint az egyház érdekében szükségesnek látszik: közgyűlésünk Nagy Gáspár beadványát megfelelő eljárás végett átteszi az egyházmegyei fegyelmi bíróság elnökségéhez.

87. Az egrii egyháztanács 1911. jul. 9. tartott gyűlésében 2. sz. határozattal egyhangulag megtagadta Szabó Pál presbyternek azt a kérelmét, mely szerint az egyháztanács a felsőbb hatóságoknál hasson oda, hogy a jelenlegi lelkészlak-alap a templomépítési alaphoz csatoltassék. Szerdahelyi Zsigmond gondnok és társai pedig 1911. aug. 20-án esperes urhoz intézett beadványukban, hivatkozván templomuk szűk voltára és a templom-alap csekélységére, nemcsak a lelkészlak-alapnak, hanem a fa-alapnak, a tanítófizetési alapnak és a magtár-alapnak is templom építési célra felhasználhatását kérik.

Minthogy az egrii egyház lelkészlak-alapjának a templomépítési alaphoz csatolása tárgyában az egyháztanács már előzőleg jogerős határozatot hozott, de azért is, mert az egrii lelkészlakás közönségesen ismert nyomoruságos volta új lelkészlak építését teszi az egyháztanács halaszthatatlan kötelességévé: a Szerdahelyi Zsigmond és társai által kifejezett kérelem első pontja fölött napirendre tér közgyűlésünk. Ami pedig a fa-alap, tanítófizetési-alap és magtár-alap felhasználását illeti: utasítja közgyűlésünk a kérelmezőket, hogy beadványukkal az illetékes egrii ref. egyháztanácsot keressék meg, amelynek a fölöttébb szűk templom ujjáépítése körül nemcsak bölcs határozatok hozatalában, de a tettek mezején való vitézkedésben is buzgólkodni első sorban joga és kötelessége.

88. Az apai egyháztanács az egyházmegyei közgyűlés 1911. évi jegyzőkönyvének 50. III. m) pontjában foglaltakra felelvén, jelenti, hogy az apai takarékmagtárnál csupán azért mutatkozik hátralék, mert a számadást decz. 31-én lezárják, már pedig a magtár természete a későn fizetést teszi észszerűvé, mivel a termés apadása és kezelése hátrányos volna a magtárra nézve, ha a korán befizetett, nyers termés június—júliusig, az eladás idejéig a magtárban heverne. A számadásban feltüntetett hátralék tehát csak azt jelenti, hogy az adósok számadás-zárás után fizettek. Ami pedig a tömeges tartozásokat illeti, éppen az az aggasztó, hogy a tartozások a multhoz képepest nagyon is leszállottak, holott az egyházra nézve az az előnyös, ha a magtár nem pénzül, hanem termésben növeltetik.

A jelentést egyházmegyei közgyűlésünk annyival inkább megnyugvással veszi tudomásul, mert az apai presbyterium kifejezetten tudatával bír a magtár kezelése körül reá háramló felelősségnek.

89. Miszti Mihály józsefházai lelkész Szatmárvármegye közigazgatási bizottságának az iskolai birságpénzek hováfördítésének ellenőrzése tárgyában 1910. nov. 11-én 4585. sz. a. kelt határozatát sérelmesnek és törvénytelennek találván, kéri közgyűlésünket, keresse meg az egyházkerület útján az egyetemes konventet, hogy az I. t.-cz. 75. §. d) pontjában megállapított jogával élve, egyházalkotmányunk és törvényes jogaink védelmében, a vallás- és közoktatásügyi minisztériumnál járjon el.

Egyházmegyei közgyűlésünk tekintettel arra, hogy a vármegyei közig. bizottság, midőn a lelkészekkel, mint iskolaszéki elnökökkel — az iskolai birságpénzek hováfördítéséről vezetett számadások bemutatását követelvé — közvetlenül akar rendelkezni, egyházi autonómiánkat sértő módon jár el és a törvényes egyházi hatóság (püspök, esperes) mellőzésével iskoláink ügyébe avatkozik: tisztelettel kéri a főtiszteletű és méltóságos egyházkerületi közgyűlést, hogy ez illetéktelen rendelkezést mint egyházalkotmányunkon ejtett sérelmet az egyetemes konventnek megfelelő eljárás végett jelentse be.

90. A szamoskőrödi ref. egyház egyházmegyei közgyűlésünk 15—1911. számú s a főtiszteletű és méltóságos egyházkerületi közgyűlés 235—1911. számú határozatai alapján a tanítói és iskolai telekből eladott rész tárgyában a kir. kincstárral kötött adásvételi szerződést és térrajzot s az eladás tárgyában hozott egyháztanács határozatot beterjeszti.

Egyházmegyei közgyűlés a szamoskőrödi ref. egyháztanács 1911. év ápril hó 23. napján hozott 11. számú határozatát s azt a jogügyletet, mely szerint nevezett egyház a szamoskőrödi 37. sz. betétből lejegyzendő 206/2. hr. számú 28 □-öl területű ingatlant, továbbá a 207. és 208. hr. számú ingatlanokat a kir. kincstárnak 3000 koronáért eladta, valamint a bemutatott szerződést és megosztási vázrajzot jóváhagyja s a főtiszteletű és méltóságos egyházkerületi közgyűléshez felterjeszteni rendeli.

91. Tárgyaltatott Szatmárvármegye közigazgatási bizottságának 1325—1911. k. b. határozata, melyben arra utasítja a vármegyei főügyészt, hogy a kishodosi ref. egyház telekkönyvi tulajdonát képező kishodosi 100. számú betétben felvett 11. és ⁶⁴⁶/₁₀₀ osztályozott hold területű ingatlan iránt törvényes eljárást tegyen folyamatba, mert

ez az ingatlan községi iskolai alapvagyonot képez s tárgyalatott ezzel kapcsolatban a kishodosi egyháztanács 57—1911. számú határozata.

Egyházmegyei közgyűlés a kishodosi ref. egyháztanács 1911. év szeptember hó 3. napján hozott 57. számú határozatát megváltoztatja; elrendeli, hogy a kishodosi 100. számú betétben 1170. 1171. 1172. 1173. 1174. hr. számú ingatlanokra vonatkozólag a kishodosi ref. egyház kishodosi községi iskola czimén Kishodos község részére tulajdonjog bekebelezésre alkalmas okiratot állítson ki azért, mert Kishodos községben az urbéri perben 1877. június hó 24. napján kötött peregyesség alapján kiadott 11⁶⁴⁶/₁₀₀ osztályozott hold ingatlan „a közös népiskolai alap” s nem az egyház javára adatott ki; ez az ingatlan tehát iskolai alap czimén helytelenül áll telekkönyvileg a kishodosi ref. egyház nevén.

E határozat a vonatkozó összes iratok kapcsán a főtiszteletű és méltóságos egyházkerületi közgyűlés elé terjesztetik.

92. A méhtelevi ref. egyháztanács beterjeszti jóváhagyás végett 1911. év március 12. napján hozott 3. számú, 1911. év ápril hó 7. napján hozott 2. 3. 4. számú, lelkészi lakás céljaira szolgáló telek megvételére, a régi lelkészi telek eladására s a megveendő telken szükséges átalakítási munkálatok végrehajtására vonatkozó határozatait az ideiglenes vételi és eladási szerződések s a végleges eladási szerződések és térrajz kapcsán.

Egyházmegyei közgyűlés jóváhagyja a méhtelevi ref. egyház tanácsa által a régi lelkészi telek eladása, új lelkészi telek vételére s azon levő épületek átalakítására vonatkozó 1911. év március hó 12. napján 3. szám alatt, 1911. év ápril hó 7. napján 2. 3. 4. szám alatt hozott határozatokat; jóváhagyja a méhtelevi ref. egyház mint eladó, Nagy Lajos és neje Vég Fáni mint vevők között a méhtelevi 151. számú betétből lejegyzendő 290/2. hr. számú 87 □-öl, 286/2. hr. számú 61 □-öl kiterjedésű ingatlanra 500 K vételár mellett; Mészáros József és neje mint vevők között a 291/1. hr. számú 32 □-öl, 290/3. hr. sz. 156 □-öl kiterjedésű ingatlanra 450 K vételár mellett; Drágus Gábor és neje Tamtula Eszter mint vevők között a 291/2. hr. számú 168 □-öl kiterjedésű ingatlanra 395 K vételár mellett; Bánk Miklós és neje Vég Ida mint vevők között a 291/3. hr. számú ingatlanra 335 K

vételár mellett; Karsai Sándor és neje Vincze Eszter mint vevők között a 292/2/b hr. számú 68 □-öl, a 294/2/b hr. számú 73 □-öl kiterjedésű ingatlanra 350 K vételár mellett; Király Ferencz és neje Józsa Eszter mint vevők között a 292/2/a hr. számú 60 □-öl, a 294/2/a hr. számú 60 □-öl kiterjedésű ingatlanokra 270 K vételár mellett kötött vételi szerződéseket s ezen okiratok kiegészítő részét képező vázrajzot.

Miután pedig a Pregun József és Pregun Gyulától vásárolt ingatlan telekkönyvi állása rendezetlen s e miatt arra a méhteleki egyház tulajdonjoga be nem kebelezhető, az ingatlanra különböző összegek erejéig zálogjogok vannak bekebelezve s a nevezettekkel mint eladókkal kötött ideiglenes szerződés alakilag szabálytalan: e vételi ügylethez elvileg hozzájárul ugyan egyházmegyei közgyűlés s tudomásul veszi azt, hogy a vételár a kifizetett 160 K előleg híjján betétként az egyházmegyei ügyész által kezeltetik s így a vevő egyház érdeke kellő módon biztosítva van: mégis utasítja a méhteleki ref. egyházat s egyházmegyei ügyészt, hogy amint a vett ingatlanok telekkönyvi állása rendezve lesz, a tulajdonjog bekebelezésére alkalmas szerződést állítsák ki s azt jóváhagyás végett mutassák be s egyidejűleg a zálogjogok törléséről is gondoskodjanak.

Ez a határozat a vonatkozó iratok kapcsán a főtiszteletű és méltóságos egyházkerületi közgyűléshez felterjesztetik.

93. Tárgyaltatott Barát Sándorné sz. Bagó Mária nagypaládi lakos kérelme, melyben a nagypaládi 345. sz. betétben a nagypaládi ref. egyház telekkönyvi tulajdonaként felvett 365. és 366. hr. számú ingatlanokra tulajdonjogát elismerő nyilatkozat jóváhagyását kéri.

Egyházmegyei közgyűlés a nagypaládi ref. egyháztanácsnak 1911. augusztus 27. napján 3. szám alatt szabályszerűen meghozott azt a határozatát, melyben elismeri, hogy a nagypaládi 345. sz. betétben 365. 366. hr. számú ingatlanok nem az egyház tulajdonai s a betét kiigazításhoz hozzájárul: a bemutatott nyilatkozattal együtt helybenhagyja s a főtiszteletű és méltóságos egyházkerületi közgyűlés elé terjeszteni rendeli.

94. Bornemisza Dániel és társai nagypaládi lakosok kérik, hogy a nagypaládi 135. sz. és 189. számú betétekben felvett ingatlanokra,

melyek a nagypaládi ref. egyház tulajdonai, tulajdonjoguk ismertessék el, mert a jelenlegi telekkönyvi állás téves.

Egyházmegyei közgyűlés a nagypaládi ref. egyháztanács 1911. augusztus hó 27. napján 5. számú szabályszerűen meghozott azt a határozatát, melyben elismeri, hogy a nagypaládi 135. sz. betétben 430. 431. 432. hr. szám alatt felvett ingatlanok $\frac{1}{3}$ része Bornemisza Lászlóné sz. Sebestyén Eszter, Bornemisza Dániel, Bornemisza Károly és Nagy Józsefné sz. Bornemisza Teréz tulajdona, a nagypaládi 189. sz. betétben 433. hr. szám alatt felvett ingatlan $\frac{1}{3}$ része pedig Sebestyén Eszter és Bornemisza Dániel tulajdona, a bemutatott nyilatkozatokkal együtt jóváhagyja s a főtiszteletű és méltóságos egyházkerületi közgyűlés elé terjeszteni rendeli.

95. Kiskoru Diószegi Gábor, Diószegi Lajos, Diószegi Juliánna képviselőiben Diószegi Antal nagypaládi lakos azt kéri, hogy a nagypaládi ref. egyház telekkönyvi tulajdonát képező nagypaládi 345. számú betétben 373/2. 374/2. 375/1. hr. szám alatt felvett ingatlanokra kiskoru gyermekei tulajdonjoga ismertessék el, mert a telekkönyvi állás téves, az ingatlanok gyermekei tulajdonai.

Egyházmegyei közgyűlés a nagypaládi ref. egyháztanácsa által 1911. augusztus hó 27-én szabályszerűen hozott 4. számú azt a határozatot, amelylyel a tévedés fenforgását s a nagypaládi 345. sz. betétben 373/2. 374/2. 375/1. hr. számú ingatlanokra kiskoru Diószegi Gábor, kiskoru Diószegi Lajos és kiskoru Diószegi Juliánna tulajdonjogát elismeri: a bemutatott nyilatkozattal együtt jóváhagyja s az összes iratokat a főtiszteletű és méltóságos egyházkerületi közgyűléshez felterjeszteni rendeli.

96. A felsőbányai ref. egyház tanácsa jóváhagyás végett felterjeszti 1911. július hó 16. napján tartott ülésében hozott 36. számú azt a határozatát, melyben Szilágyi Károlylyal szemben fennálló 12 K 20 f tőke és 3 K 92 f kamat követelését behajthatatlanság indokából törölni rendelte.

Miután az I. t.-cz. 15. §-a szerint az egyháztanács hozott határozata egyházmegyei közgyűlési jóváhagyást nem igényel: egyházmegyei közgyűlés a hozott határozatot tudomásul veszi.

97. A nagybányai ref. egyház engedélyt kér 12500 korona kölcsön

felvételére azért, hogy a kir. kincstárnak postahelyiség céljaira bérbe-adott házát a kincstár kívánalmainak megfelelőleg átalakíthassa; engedélyt kér az átalakítási munkálatok végrehajtására, kiemelvén, hogy e befektetés folytán a kir. kincstár az eddigi 3600 K helyett 4600 K bért fog fizetni, a befektetés tehát évenként 1000 K jövedelem-többletet biztosít.

Egyházmegyei közgyűlés a nagybányai ref. egyház-tanács által 1911. év augusztus hó 6. napján 45. és 46. szám alatt szabályszerűen hozott határozatokat jóváhagyja; engedélyt ad a nagybányai ref. egyháznak, hogy bérházán a csatolt árlejtési hirdetményben körvonalozott javítási és átalakítási munkálatokat végrehajtsa s e célból Nagybánya város takarékpénztárától 12500 koronát kölcsön felvegyen s ezt a határozatot a vonatkozó iratok kapcsán a főtiszteletű és méltóságos egyházkerületi közgyűléshez felterjeszteni rendeli.

98. Az uszkai egyház előljárósága kérelmez az iránt, hogy lelkész lakjának felépítését már a jövő év kora tavaszán megkezdhesse; az építési költségekről aként gondoskodik, hogy eladván mostani papi lakját, annak árát hiánytalanul az építkezésre fordítja s az építkezésből esetleg még származó adósság törlesztésére egyelőre kölcsönt vesz fel, ezt 10 évre egyenlőleg beosztva, a törlesztésnek megfelelő rendkívüli egyházi adó kivetése által óhajtja rendezni. A költségvetést 13393 K 69 fillérben tünteti fel s annak kapcsán a tervrajzot is két példányban beterjeszti.

Elvileg nincs kifogása egyházmegyei közgyűlésnek a tervbevett építkezés ellen; miután azonban a terv és költségvetés felülvizsgálva nem lett, a kérelem és mellékletei esperes urnak oly kérelemmel adatnak ki, hogy — tekintve az összeg nagyságát — azokat a helyi viszonyokkal ismerős szakértők által vizsgáltassa felül, a beérkező javaslat alapján saját hatáskörében intézkedjék.

Az egyház előljárósága felhivatik, hogy a felveendő kölcsön összegének és a kivetendő pótdó hányadának engedélyezése iránt a törvényes alakiságok betartása mellett kellő időben kérelmezzen.

99. Olvasztatott a tisztabereki egyháztanács kérelme, hogy 1911. szeptember 1-től december 31-ig terjedő időre a 100 % pótdón felül 790 K rendkívüli pótdót vethessen ki.

Egyházmegyei közgyűlésünk — miután 39—1911. sz. határozatában már fölhatalmazta volt a tisztabereki egyháztanácsot arra, hogy 1911. szept. 1-től dec. 31-ig terjedő időre *egész évi adót*, mintegy 800 K-t vethessen ki — a kérelemhez hozzájárul s 790 K rendkívüli pótdó kivetésére a tisztabereki egyháztanácsnak ismételten engedélyt ad.

100. Olvastatott a józsefházai egyház előjáróságának kérelme, mely szerint a templomépítésből fenmaradt adósság törlesztése céljából az egyház adósságainak a kamata a hívek rendes egyházi adója után kivetendő 160 %*-os* rendkívüli adóval fedeztetnék, kivételt képeznének a 6 km. távolságra lakó hegyiek, akikre 80 %*-os* adó volna vetendő; a becsatolt adókivetési tervezet szerint 1912. évre 1501 K 46 f állami adó után rendes egyházi adóképpen 397 K 50 f, rendkívüli egyházi adóképpen 603 K 10 f s 1911. évre rendkívüli egyházi adóban 378 K illetné az egyház pénztárát; ezen kivetés egyelőre 1912 január 1-én lépne életbe, de csakis 3 évre, melynek leteltével az egyháztanács fentartja magának azon jogot, hogy ezen adókulcsot vagy továbbra is változatlanul megtartsa, vagy azt esetleg lejjebb is szállíthassa.

Egyházmegyei közgyűlésünk a józsefházai egyháztanácsnak rendkívüli egyházi adó kivetésére vonatkozó 60—1911. sz. határozatát — Tóth György presbyter felebbezésének elutasításával — jóváhagyja.

101. A sándorhomoki egyház tanácsa beterjeszti 1911. május 21-én tartott ülése jegyzőkönyvének kivonatát, melyben a f. évi április 21-én tartott egyházmegyei közgyűlés 40. sz. határozata értelmében az újonan épült iskolája belső berendezhetése céljából 3 éven át — 1911. 1912. 1913. évekre — a személyes és 10 % egyházi adónak 25 %*-kal* magasabbra való kivetését szükségesnek ítélvén, ezt névszerinti szavazattal elhatározza s ezen határozat jóváhagyását kéri.

Annak előrebocsátásával, hogy egyházmegyei közgyűlésünk rossz néven veszi az egyháztanácsnak azon figyelmetlenségét, hogy határozatát kérvény nélkül terjesztette be, tekintve az ügy sürgősségét és fontosságát, a beterjesztett határozatot jóváhagyja.

102. Olvastatott a misztótfalui egyház előjáróságának kérelme, melyben régi, történelmi emlékü templomának tatarozási munkálataira 1500 K kölcsön felvételének engedélyezését kéri, ezen összeg felvételét névszerinti szavazással egyhangulag elhatározta s a kölcsön visszafizetésére fedezetül az állami óvoda részére bérbeadott helyiség 500 K évi

haszonbérét jelöli meg, a költségtöbbletre nézve pedig az egyháztagok áldozatkészségét helyezi kilátásba.

Ismerve folyamodó egyház előjáróságának nemes törekvését s az egyháztagok áldozatkészségét, egyházmegyei közgyűlésünk készséggel hozzájárul ahoz, hogy történelmi nevezetességű templomának teljes kitatarozására 1500 korona kölcsönt vehessen fel, ez ügyben kelt határozatát jóváhagyja s megerősítés végett a főtiszt. és mélt. egyházkerületi közgyűléshez felterjeszteni rendeli.

103. Olvasztatott a magosligeti egyház előjáróságának kérelme, melyben névszerinti szavazással meghatározott 2000 K kölcsön felvételének engedélyezését kéri, amely kölcsönnek fedezetére az egyháztagok áldozatkészségét és a kivetendő pótdót jelölik meg fedezetül.

Egyházmegyei közgyűlésünk a kérelemhez hozzájárul a 2000 K kölcsön felvételét jóváhagyja s megerősítés végett a főtiszt. és mélt. egyházkerületi közgyűléshez felterjeszteni rendeli.

104. Magosligeti egyház előjárósága az iránt esedezik, hogy a f. évi ápril 21-én tartott egyházmegyei közgyűlés 35. számú határozatában tárgyalt lelkészi lak felépítésének költségeire fölveendő 2000 K kölcsön — addig is, míg ez irányban az alakiságok megtartása mellett a további hivatalos lépéseket megtenné — ideiglenesen az egyházmegyei közpénztárból előlegeztessék, annyival is inkább, mivel a kölcsön összeg kieszközlése előre láthatólag hosszabb időt fog igénybe venni és az egyháznak már is halaszthatatlan kiadásai vannak, melyeket most már teljesítenie kell.

Egyházmegyei közgyűlésünk méltányolva e kisdud egyház nemes ügybuzgalmát, törekvéseiben támogatni óhajtja s nincs elvi kifogása az ellen, hogy a kért kölcsönösszeg ideiglenesen, az egyházmegyei közpénztárból 6⁰/₀ mellett előlegeztessék.

105. A kispeskei egyház előjárósága beterjeszti az építeni szándékolt iskola épületének tervrajzát és költségvetését, mely szerint az egyháztagok szives áldozatkészsége mellett az épület 6378 K 04 f költségvetéssel építtetik; a terv és költségvetés jóváhagyását kéri.

Egyidejűleg olvasztatott nevezett egyház előjáróságának azon kérelme, hogy 17000 K amortizációs 60 éven keresztül törlesztendő kölcsönt vehessen fel, melyből a megkezdett iskola, tanítói lak és melléképületeinek építését bevégezhesse s a templom építésből maradt

8249 K 78 f adósságát kifizethesse ; ezen kölcsön törlesztésére szolgál a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur önnagyméltósága által 68212—1911. sz. a. engedélyezett 600 K államsegély és az esetleg fedezetlenül maradó hányad fedezhetése czéljából a törlesztés idejére évről-évre rendkívüli pótladó kivetésére kérnek engedélyt.

Az építés megengedhetőségének kérdésében közgyűlésünk akadályt nem támaszt, a kérelmet és mellékleteit esperes urnak oly kéressel adja ki, hogy azokat felülvizsgáltatván, a beérkező javaslat keretében a szükséges építkezési engedélyt saját hatáskörében adja meg.

A 17000 K kölcsön felvétele s annak törlesztési fedezetére felajánlott államsegély fordítása jóváhagyólag tudomásul vétetik s az esetleg szükséges rendkívüli adó kivetése, miután az egyház előjárósága azt névszerinti szavazással egyhangulag elhatározta, engedélyeztetik.

106. A nagyhodosi egyház előjárósága beterjeszti a lelkészi lak tatarozására vonatkozó költségvetését megerősítés végett.

Az egyháztanács által elfogadott költségvetés, tekintettel az egyháztagok által felajánlott szolgálmányokra, egyházmegyei közgyűlésünk által jóváhagyatik.

107. A szamoskőrödi egyház tanácsa beterjeszti az ujonnan építendő lelkészlak alaprajzát és költségvetését jóváhagyás végett.

Ezzel kapcsolatosan olvastatott nevezett egyháztanácsnak f. évi szept. 24-én hozott 29. sz. azon határozata, melyben kimondja, hogy a lelkészlak építését függőben tartja s kérelmét a napirendről érdemleges tárgyalás nélkül levenni kéri, mivel a részleges tervrajz elkészítésére már nincs ideje.

Az egyháztanács határozata tudomásul vétetik s a kérelem mellékletei az előjáróságnak visszaadatnak.

108. Dormán Ferencz nagypaládi lakos kéri, hogy a nagypaládi ref. egyház telekkönyvi tulajdonát képező nagypaládi 345. sz. betétben 373/1. 374/1. 375/2. hr. számú ingatlanokra, miután ezek az ő tulajdonai, tulajdonjoga ismertessék el.

Egyházmegyei közgyűlés a nagypaládi ref. egyháztanács 1911. augusztus hó 27. napján 2. szám alatt szabályszerűen hozott azt a határozatát, melylyel elismeri kérvényezőnek a nagypaládi 345. sz. betétben 373/1. 374/1. 375/2. hr. szám alatt felvett ingatlanokra vonatkozó tulajdonjogát, a bemutatott nyilatkozattal együtt jóváhagyja s a

főtiszteletű és méltóságos egyházkerületi közgyűlés elé terjeszteni rendeli.

109. A felsőbányai egyháztanács 1911. jul. 16. napján tartott gyűlésében a lelkészi díjlevelet — mely szerint a lelkészi javadalom lakáson és stólán kívül 1583 K 68 fillért tesz ki — megállapítván, annak jóváhagyását elnöksége útján kéri.

Egyházmegyei közgyűlésünk a felsőbányai lelkészi díjlevelet a maga részéről jóváhagyván, megerősítés végett 4 példányban az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

110. Az amaczi egyháztanács 1911. aug. 6. napján tartott gyűlésében 40. sz. a. hozott határozatával a lelkészi állomás régi díjlevelét a mai gyakorlatnak megfelelően megújítja s az új díjlevelet — mely szerint a lelkészi javadalom hivatalosan megállapított értéke lakáson, kerten, stólán és kongruán kívül 1046 K 40 f — jóváhagyás végett 4 példányban bemutatja.

Egyházmegyei közgyűlésünk az amaczi lelkészi díjlevelet a maga részéről jóváhagyja s megerősítés végett egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

111. A színérváraljai egyháznak egyházkerületi közgyűlés által megerősített lelkészi díjlevele nem lévén, az egyháztanács 1911. jul. 20. napján IV. pont alatt hozott határozatával megállapítja s megerősítés végett 4 példányban beterjeszti a lelkészi új díjlevelet, mely a lelkészi javadalmat lakáson, kerten és stólán kívül hivatalos megállapítás szerint 2547 K-ban, a valóságnak megfelelően azonban 2274 K 28 fillérben tünteti fel.

Egyházmegyei közgyűlésünk a színérváraljai lelkészi új díjlevelet a maga részéről jóváhagyván, megerősítés végett az egyházkerületre fölterjeszti.

112. A misztótfalui egyháztanács 1911. aug. 6. napján II. sz. a. hozott határozatában megállapítja a lelkészi díjlevelet s azt jóváhagyás végett 4 példányban beterjeszti. E szerint a lelkészi fizetés Misztótfaluban, lakáson, kerten, stólán és kongruán kívül hivatalos megállapítás szerint 800 K.

Egyházmegyei közgyűlésünk a misztótfalui lelkészi állomás új díjlevelét a maga részéről jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerületre fölterjeszti.

113. A pettyéni egyháztanács 1911. jul. 23. napján 3. sz. a. hozott határozatában hitelesnek s a gyakorlatnak mindenben megfelelőnek mondja ki a lelkész által bemutatott új díjlevelet, mely szerint a pettyéni

lelkészi javadalom lakáson, kerten, stólán, kongruán és tökesegélyen kívül 839 K 74 fillérre megy.

Egyházmegyei közgyűlésünk a pettyéni egyháztanács elnöksége által 4 példányban beterjesztett lelkészi új díjlevelet a maga részéről jóváhagyván, megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlésre fölterjeszti.

114. Az aranyosmedgyesi egyháztanács 1911. aug. 14. napján 2. sz. a. hozott határozatában a lelkészi meglévő és az egyházkerület által meg nem erősített díjlevelet úgy állapítja meg, hogy lelkésznek a szatmárgörbedi leányegyházról élvezett 308 K fizetését — amelyről a múlt évben készített díjlevelet a kerület 210—1910. sz. a. már megerősítette — most az anyaegyház díjlevelében elkülönítve, egy összegben jelzi. E szerint magában az aranyosmedgyesi lelkészi díjlevél lakáson, kerten, stólán, kongruán kívül 1020 K 65 f fizetést tüntet föl.

Egyházmegyei közgyűlésünk az aranyosmedgyesi lelkészi díjlevelet a maga részéről jóváhagyja s megerősítés végett 4 példányban az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

115. A szatmárhegyi egyháztanács 1911. júl. 23. tartott gyűlésében 73. sz. alatt megállapítja a lelkészi új díjlevelet s azt 4 példányban jóváhagyás végett beterjeszti.

Egyházmegyei közgyűlésünk a szatmárhegyi lelkészi új díjlevelet — melyben lelkész fizetése lakáson, kerten és stólán kívül 1722 K-ra van fölvéve — a maga részéről jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerületi gyűlés elé terjeszti.

116. A nagybányai egyháztanács elnöksége kéri az ujonnan szerkesztett lelkészi díjlevél megerősítését.

Minthogy az új díjlevél biztosabb alapra helyezi és emeli a lelkészi fizetést, egyházmegyei közgyűlésünk azt jóváhagyja s megerősítésre az egyházkerületi közgyűlésnek ajánlja.

117. A szamoskrassói egyháztanács 1911. aug. 13. napján tartott gyűlésében 43. sz. a. elhatározta, hogy az egyházi takarékmagtár jövedelméből lelkész fizetését évi 153 K 20 f-rel, kántortanító fizetését évi 100 K-val fölemeli, a másodtanítónak pedig évi 100 K személyi pótlékot ad. E határozatnak megfelelően szept. 3. napján tartott gyűlésében 55. sz. a. megállapítja a lelkészi új díjlevelet, melyben a lelkészi fizetés hivatalos értékelés szerint — lakáson, kerten és stólán kívül — 2200 K-ra megy. A kántortanító díjlevelét aug. 13. napján 46. sz. a. újította

meg; e szerint a kántortanító fizetése lakáson, kerten és temetési stólán kívül 1482 K-t tesz ki; míg a másodtanító fizetése az ugyanakkor 47. sz. a. hozott határozat szerint lakáson vagy lakbéren kívül 900 K államszegélylyel 1000 K-ra rug.

A jelzett határozatok alapján készített díjlevelek 4—4 példányát az egyháztanács elnöksége jóváhagyás végett beterjeszti.

Egyházmegyei közgyűlésünk a szamoskrassói egyháztanács 43—1911. sz. határozatát, továbbá a beterjesztett lelkészi, kántortanítói és másodtanítói díjlevelet a maga részéről jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerületre fölterjeszti.

118. a) A józsefházai egyháztanács 1911. aug. 6. tartott gyűlésének 48. sz. határozata kapcsán beterjeszti az esperesi hivatal által 1910. sz. a. 1908. nov. 2. megerősített díjlevél alapján készített lelkészi új díjlevél 4 példányát, melyben a lelkészi fizetés, hivatalos megállapítás szerint, lakás, stóla és kongruán kívül 1139 K-ra van fölvéve.

b) Ugyanaz, ugyanakkor hozott határozattal beterjeszti a tanítói díjlevél 4 példányát, melyben a tanítói fizetés lakáson és kerten kívül, 628 K államszegélylyel 1000 K-ra van fölvéve.

Egyházmegyei közgyűlésünk a józsefházai lelkészi és tanítói ujonnan kiállított díjlevelet a maga részéről jóváhagyja és megerősítés végett az egyházkerületre fölterjeszti.

119. a) A kispaládi egyháztanács 1911. aug. 13. tartott gyűlésének 62. sz. határozata kapcsán fölterjeszti a 168—1902. sz. egyházkerületi határozattal megerősített lelkészi díjlevél nyomán készített új díjlevél 4 példányát, mely szerint a lelkészi fizetés készpénzben, földben és szolgálmányokban — lakáson és stólán kívül — 2549 K-ra van fölvéve.

b) Ugyanaz, ugyanakkor tartott gyűlésének 63. sz. határozata kapcsán fölterjeszti a 19—1910. sz. egyházkerületi határozattal megerősített díjlevelek nyomán készített kántortanítói és másodtanítói új díjlevél 4—4 példányát, mely szerint a kántortanítói fizetés készpénzben, földben és szolgálmányokban — lakáson és temetési stólán kívül — 1289 K-ra; a másodtanítói fizetés pedig, lakáson kívül, 900 K államszegélylyel 1000 K-ra van fölvéve.

Egyházmegyei közgyűlésünk a kispaládi egyház lelkészi és tanítói új díjleveleit a maga részéről jóváhagyja és megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

120. Az avasujvárosi egyháztanács 1911. aug. 20. napján tartott

gyűlésében V. szám alatt megszavazza a lelkészi díjlevél kiállítását, ugyanakkor IV. szám alatt kimondja, hogy a tanítói díjlevelek a javadalmi jegyzőkönyv értékelése szerint változatlanul terjesztessenek föl. A 4—4 példányban bemutatott lelkészi és tanítói díjlevelek szerint a lelkészi fizetés lakáson, kerten és stólán kívül 2112 K, a kántortanítói fizetés 152 K államsegély és 140 K tandíjváltás beszámításával 1000 K, a leánytanító fizetése 100 K államsegély és 161 K tandíjváltás beszámításával 1000 K, a 3-ik tanítói állomás javadalma 860 K államsegély és 80 K tandíjváltás betudásával 1000 K; mindegyik tanítónak lakást és kertet természetben ad az egyház.

Egyházmegyei közgyűlésünk az avasujvárosi lelkészi, kántortanítói, leánytanítói és harmadik tanítói állomások díjlevelét a maga részéről jóváhagyván, megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

121. A kőszegremetei egyháztanács 1911. aug. 13. napján tartott gyűlésében 2. sz. határozattal megújítja a régi, felsőbb hatóság által még nem erősített lelkészi díjlevelet s az új díjlevél 4 példányát jóváhagyás végett bemutatja. E szerint a kőszegremetei lelkészi állomás javadalma lakáson, kerten, stólán és kongruán kívül 1184 K 02 fillérben van hivatalosan megállapítva.

Egyházmegyei közgyűlésünk a kőszegremetei lelkészi megújított díjlevelet a maga részéről jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerületre fölterjeszti.

122. A kőszegremetei ref. egyháztanács 1911. aug. 13. napján tartott gyűlésében 1. sz. határozattal megállapítja az ujjonnan szervezett második tanítói állomás díjlevelét s azt jóváhagyás végett 4 példányban beterjeszti. A díjlevél szerint a másodtanítói állás javadalma lakáson, kerten kívül, 900 K államsegélylyel 1000 K-ra megy.

Egyházmegyei közgyűlésünk a kőszegremetei új, második tanítói állomás díjlevelét a maga részéről jóváhagyván, megerősítés végett az egyházkerületi gyűlésre fölterjeszti.

123. A nagyhodosi egyháztanács 1911. szept. 3-án 61. sz. alatt hozott határozata kapcsán jóváhagyás végett beterjeszti 4 példányban a kántortanítói állomás díjlevelét, mely szerint a nagyhodosi kántortanító javadalma lakáson, kerten kívül, 510 K államsegélylyel és 211 K 90 f tandíjváltással 1000 K-ra megy.

Egyházmegyei közgyűlésünk a nagyhodosi kántortanítói díjlevelet a maga részéről jóváhagyja s megerősítés végett fölterjeszti az egyházkerületi közgyűlésre.

124. Az amaczi egyháztanács 1911. aug. 6-án 39. sz. határozatában megállapított kántortanítói díjlevelet jóváhagyás végett 4 példányban bemutatja. E szerint az amaczi kántortanító javadalma lakáson, kerten és államsegélyen kívül, 120 K tandíjváltsággal 569 K 30 fillért tesz ki.

Egyházmegyei közgyűlésünk az amaczi kántortanítói díjlevelet a maga részéről jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerületre fölterjeszti.

125. A szatmárgörbedi leányegyház tanácsa 1911. aug. 6. napján 3. sz. határozattal megállapított kántortanítói díjlevelet 4 példányban jóváhagyás végett beterjeszti. E szerint a szatmárgörbedi kántortanító javadalma lakáson, kerten, államsegélyen kívül, 30 K tandíjkárpótlás és 5 K temetési stóla beszámításával 392 K 92 f-re megy.

Egyházmegyei közgyűlésünk a szatmárgörbedi kántortanítói díjlevelet a maga részéről jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerületi gyűlés elé terjeszti.

126. A kispaleskei egyháztanács 1911. szept. 4. napján tartott gyűlésében megállapított kántortanítói díjlevél 4 példányát jóváhagyás végett bemutatja. A díjlevél hivatalos értékelés szerint lakáson és kerten kívül, 636 K államsegély és 109 K 20 fillér tandíjváltság beszámításával 1000 K javadalmat tüntet föl.

Egyházmegyei közgyűlésünk a kispaleskei kántortanítói díjlevelet a maga részéről jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerületi gyűlés elé terjeszti.

127. A pettyéni ref. egyháztanács 1911. jul. 23-án 2. sz. határozattal megállapított kántortanítói díjlevél 4 példányát jóváhagyás végett bemutatja. A díjlevél lakáson, kerten és államsegélyen kívül, 12 K temetési stóla és 89 K tandíjkárpótlás beszámításával 635 K 20 fillér javadalmat tüntet föl.

Egyházkerületi közgyűlésünk a pettyéni kántortanítói díjlevelet a maga részéről jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

128. A mikolai egyháztanács 1911. aug. 20-án 4. sz. határozattal megállapított kántortanítói díjlevelet 4 példányban jóváhagyás végett bemutatja. A díjlevél szerint a kántortanító javadalma lakáson kívül, 194 K 40 f tandíjváltság és 40 K temetési stóla beszámításával 1175 K 42 fillérre megy.

Egyházmegyei közgyűlésünk a mikolai kántortanítói díjlevelet a maga részéről jóváhagyván, megerősítés végett fölterjeszti az egyházkerületre.

129. Az apahegyi egyháztanács 1911. szept. 10-én 2. sz. határozattal megállapított kántortanítói díjlevelet — mely szerint az apahegyi kántortanító javadalma lakáson, kerten és temetési stólán kívül, 728 K államszegélylyel 1000 K-ra megy — 4 példányban jóváhagyás végett bemutatja.

Egyházmegyei közgyűlésünk az apahegyi kántortanítói díjlevelet jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerületre fölterjeszti.

130. Az egrii egyháztanács 1911. szept. 10-én 1. sz. határozattal megállapított kántortanítói díjlevelet 4 példányban jóváhagyás végett bemutatja. A díjlevél szerint az egrii kántortanító javadalma lakáson, kerten, temetési stólán kívül, 314 K tandijkárpótlás beszámításával 1219 K 50 f-re megy.

Egyházmegyei közgyűlésünk az egrii kántortanítói díjlevelet a maga részéről jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

131. A magosligeti egyháztanács 1911. szept. 8-án 2. sz. határozattal megállapított kántortanítói díjlevelet — amely lakáson, kerten kívül, 103 K tandijváltság és 568 K államszegély beszámításával 1000 K javadalmat tüntet föl — 4 példányban jóváhagyás végett beterjeszti.

Egyházmegyei közgyűlésünk a magosligeti kántortanítói díjlevelet a maga részéről jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerület elé terjeszti.

132. A felsőbányai ref. egyháztanács 1911. jul. 16-án tartott gyűlésében megállapított kántor-leánytanítói és fitanítói díjlevelet 4—4 példányban, jóváhagyás végett bemutatja. Az 1910—43. sz. egyháztanácsi határozattal megállapított díjlevelekkel lényegileg azonos emez újabb keletű díjlevelek szerint a kántor-leánytanító javadalma lakáson kerten és temetési stólán kívül 1236 K-ra, a fitanító fizetése lakbéren kívül 1000 K-ra megy.

Egyházmegyei közgyűlésünk a felsőbányai kántor-leánytanítói és fitanítói díjlevelet jóváhagyván, megerősítés végett az egyházkerületi gyűlésre fölterjeszti.

133. A szatmárhegyi egyháztanács 1911. jul. 23-án 74. sz. határozattal megállapított orgonista-kántori díjlevelet — mely szerint a kántori javadalom lakáson, kerten és temetési stólán kívül 793 K-t tesz ki — 4 példányban megerősítés végett bemutatja.

Egyházmegyei közgyűlésünk a szatmárhegyi orgonista-kántori díjlevelet a maga részéről jóváhagyván, megerősítés végett az egyházkerületre fölterjeszti.

134. A kakszentmártoni egyháztanács 1911. szept. 7. tartott gyűlésében 1. sz. a. elhatározta, hogy a III. t.-cz. 13. §. a) b) pontjában előirt adókulcsot életbelépteti. Ugyanakkor 2. sz. a. úgy a lelkészi, mint a kántortanítói díjlevelet megújítja s az átalakított díjlevelek 4—4 példányát jóváhagyás végett beterjeszti. E szerint a lelkészi javadalom lakáson, kerten, stólán és kongruán kívül 210 K tőkesegély beszámításával 981 K 80 f-re, a kántortanítói javadalom 502 K államsegélylyel 1000 K-ra megy.

Egyházmegyei közgyűlésünk a kakszentmártoni egyháztanácsnak a törvényben előirt adókulcs életbeléptetésére vonatkozó határozatát megerősíti; a lelkészi és kántortanítói díjlevelet pedig azzal, hogy utóbbiba a 2—8. számok alatt részletezett naturálék és tandíjkárpótlás hivatalosan megállapított értéke utólagosan egyenkint beirandó, a maga részéről jóváhagyja és megerősítés végett az egyházkerületre fölterjeszti.

135. Az avasujvárosi egyháztanács 1911. szept. 17-én tartott gyűlésében III. sz. a. hozott határozattal kimondja a negyedik tanítói állás szervezését s ez állomás díjlevelét — mely szerint az egyház által lakáson és kertválságon kívül adott évi 100 K-t államsegély egészíti ki 1000 K-ra — 4 példányban jóváhagyás végett bemutatja.

Egyházmegyei közgyűlésünk elismeréssel veszi tudomásul az avasujvárosi egyháznak a tanügy fejlesztése érdekében hozott újabb áldozatát; a bemutatott díjlevelet a maga részéről jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerületre fölterjeszti.

136. Nagy Lajos egyházmegyei pénztárnok a tiszántuli egyházkerületi közgyűlés 46—1911. sz. határozata következtében beterjeszti az egyházmegye kezelésében lévő „Ujfalussy Miklós-alapítvány“ alapító levelét, 2 példányban.

Egyházmegyei közgyűlésünk az alapító levelet megerősítés végett fölterjeszti az egyházkerületi közgyűlésre.

137. Soltész Elemér nagybányai lelkész, 86—1910. sz. egyházmegyei határozatnak megfelelően a „Nagy Lajos-alapítvány“ alapító levelét 3 példányban beterjeszti.

Egyházmegyei közgyűlésünk az alapító levelet helybenhagyja s megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlésre fölterjeszti.

138. Tárgyaltatott a következő jegyzőkönyv, mely felvétellett

Szinérváralján 1911. okt. 3. napján, a nagybányai ref. egyházmegye segélyosztást véleményező bizottságának gyűlésében.

Jelen voltak alulírottak.

Balogh István elnök akadályozva levén a megjelenésben, esperes úr Sinka Lajos h. elnök vezetése alatt a kérvények elbírálására Bogdán Lajos és Kató Béla lelkészeket küldi ki. Jegyzőkönyv vezetésére Bogdán Lajos lelkészt kéri fel elnök.

I. Tőke- és közalapi kérvényt ad be Józsefháza, Kőszegremete, Kisperleske és Nagyhodos.

a) Józsefháza kér 3000 K tőkesegélyt 9768 K tartozása könnyebb módon való törlesztése céljából. 1909. évi ápr. 310. sz. a. konv. hat. 150 K tőkekamat-segélyt utalványozott részére.

Bár a 150 K tőkekamat-segély mellett csak különös kedvezményként nyerheti meg Józsefháza a kért tőkesegélyt; mégis miután tőkesegélyezendők sorrendjébe felvétellett: bizottság 3000 K tőkesegélyre ajánlja, a hiányzó egyh. kérőiv betérjesztése mellett.

b) Kisperleske 4000 K közalapi segélyt kér adósságtörlesztésre, van már 6400 K tőkesegélye.

c) Kőszegremete 8000 K közalapi segélyt kér adósságtörlesztésre.

d) Nagyhodos 1000 K közalapi segélyt kér lelkészlaka teljes átalakítása költségeinek fedezésére.

Bizottság következőkép ajánlja kérvényező egyházakat segélyezésre:

1. Kisperleskét 2000 K-ra, mivel már eddig is 6400 K tőkesegélye van.

2. Kőszegremetét 4000 K-ra, mivel az egész adósságot tisztán és egyszerre nem lehet segélyből törleszteni.

3. Nagyhodost 1000 K-ra, mert az átalakítási költségek ennél jóval magasabb összegűek. Megjegyezzük, hogy itt egyedül a kérőiv van betérjesztve.

II. Isk. tőkesegélyt kér Józsefháza 4000 K-t, Kisperleske 3600 K-t, mindkettő adósságtörlesztésre.

Minthogy ez a két egyház részint közalapi tőkesegélyt, részint közalapi segélyt kér és erre őket ajánlja is bizottság, isk. tőkesegély czimen a kért összeg erejéig nem vehetjük fel; mindamellett Józsefházát 2000 K, Kisperleskét szintén 2000 K isk. tőkesegélyre véleményezzük.

III. Rendkív. államsegélyt kérnek: Dávid Sándor batizi lelkész, Huszár Benedek pálfalvai, Oroszlán István szárazberekí, Horváth László garbolczi tanítók.

Bizottság meggyőződve arról, hogy a kérvényezők aszály és jég miatt valóban elemi kárt szenvedtek s így jogosan kérvényeznek: éppen azért Dávid Sándort, Huszár Benedeket, Oroszlán Istvánt és Horváth Lászlót rendkív. államsegélyre ajánlja, megjegyezvén, hogy Oroszlán I. és Horváth L. kérvénye mellől a javadalom-kimutatás hiányzik.

IV. Ref. segélyegylethez folyamodnak: Misztótfalu, Józsefháza, Lázári, Tisztaberek adósságtörlesztésre; Felsőfalu missziói szórvány, Alsófernezely fiókegyház imaház alapjának növelésére.

Bizottság kérvényező egyházakat, u. m. Misztótfalu, Józsefháza, Lázári, Tisztaberek egyházakat, Felsőfalu szórványt és Alsófernezely fiókegyházat segélyezésre ajánlja.

V. Egyházmegyei államsegélyből osztalékot kérnek: Sándorhomok 1000 K-t iskolaépítésből maradt adóssága törlesztésére, Tisztaberek 400 K-t adósságtörlesztésre, Kakszentmárton 400 K-t, Kispeleske 400 K-t, mindkettő adósságtörlesztésre.

Bizottság Sándorhomokot jó lélekkel ajánlaná az 1000 K segélyre; de mivel kérvénye mellől a vagyonkimutatás, az egyház tevékenységének bizonyítása 5 évről hiányzik, e mellett az adókimutatásnál sincs feltüntetve az állami adóalap: nincs abban a helyzetben, hogy e formahibák mellett egyenesen ajánlatba hozza, hanem a nt. egyházmegyei közgyűlésre bizza ennek eldöntését.

Tisztabereket 400 K-ra ajánlja bizottság, mindamellet, hogy két év előtt 1000 K segélyt nyert, mivel rövid időn belül templomot, új iskolatermet épített, a tanítói lakást teljesen átalakította. Kérvénye teljesen föl van szerelve.

Kakszentmártont 400 K-ra jó lélekkel ajánlaná bizottságunk, de formahiba miatt kénytelen elutasítani, mert kérvénye teljesen fölszerületlen.

Kispeleskét a kért 400 K-ra szintén nem ajánlhatja bizottság, mert kérvénye teljesen fölszerületlen és itt más kérvényekhez csatolt okmányokra hivatkozás nem történhetik, különben is ez egyház a múlt évben nyert ez alapból 400 K segélyt.

Kelt mint fent. *Sinka Lajos* biz. h. elnök, *Kató Béla* biz. tag, *Bogdán Lajos* biz. jegyző.

Egyházmegyei közgyűlésünk

I. Józsefházát 3000 K tőkesegélyre, Kispeleskét és Kőszegremetét a legnagyobb, Nagyhodost — a hiányzó fölszerelés pótlásának föltétele mellett — 1000 K közalapi segélyre ajánlja.

II. Józsefházát 2000 K, Kispereskét 3600 K iskolai tökesegélyre ajánlja.

III. Rendkívüli államsegélyre Dávid Sándor lelkészt, Huszár Benedek, Oroszlán István, Horváth László tanítókat — utóbbi kettőt a javadalom-kimutatás pótlására figyelmeztetvén — szenvedett káraikra tekintettel, ajánlja.

IV. Református segélyegylethez mind a hat egyház kérvényét pártoló ajánlattal terjeszti föl.

V. Egyházmegyei államsegélyből ezuttal csak Tiszta-bereknek adományoz 400 K-t; a többi kérvényezőt, valamint Sárközujlakot fölhívja, hogy *kifogástalanul fölszerelt* kérvényöket, a jövő tavaszi közgyűlésre küldjék be, amely majd a fenmaradt 1000 + 400 + 200 K segély fölött határoz.

139. Egyházmegyei tanügyi bizottság a missziók és szórványok területén lakó s eddig vallásoktatásban nem részesült gyermekek vallás-tanítására vonatkozó javaslatát beterjeszti. Legcélyszerűbbnek és legeredményesebbnek tartaná, ha e célra külön hitoktatói állások szerveztetnének; azonban ez olyan költséget, annyi terhet vonna maga után, hogy ettől el kell tekintenie; e helyett azt javasolja, hogy bizassék e fontos feladat azon anyaegyházak lelkészeire, melyekhez a missziók és szórványok tartoznak. Ezek keressék fel havonta legalább egyszer azokat a pontokat, hol ilyen eddig vallásoktatásban nem részesült növendékek vannak, azokat személyesen tanítsák és lássák el e célra készült vallástani kézi könyvekkel, katekhizmusokkal, vallásos olvasmányokkal. Kész kiadásaiik megtérítéséről és a szükséges könyvek előállításáról, rendelkezésükre bocsátásáról az egyházkerület, illetve a konvent gondoskodik. Szükséges volna egyházmegyénkben e czimen mintegy 2000 K.

Egyházmegyei közgyűlés a javaslatot magáévá teszi és a kerületi közgyűlésre fölterjeszti.

140. Kovásznay Zsigmond batizi földbirtokos a batizi ref. egyháznak örök tulajdoni joggal temetőhelyül ajándékozta a batizi számú betétben hr. sz. alatt foglalt mintegy 2400 □-öl területet oly kikötéssel, hogy azon ajándékozó tetszése szerinti helyre családi sírboltot emelhessen, temetőőri lakást és kutat építhessen és hogy az egyház temetőőrt alkalmazzon, ki az építendő Kovásznay és már meglevő Draveczy családi sírboltokat gondozza, mely gondozás abban áll, hogy a temetőőri a sírboltokra felügyel, az azokon levő virágokat locsolja és a gyomtól tisztán tartja.

Egyházmegyei közgyűlésünk a nemes szívű adakozónak a maga részéről is hálás köszönetét nyilvánítja, az ajándékozási szerződést pedig azzal adja vissza a batizi lelkésznek, hogy a telekkönyvi és helyrajzi számok beírását ajándékozó közbenjöttével foganatosítsa s így felszerelve espereshez adja be a szerződésnek a főt. és mélt. egyházkerületi közgyűléshez leendő felterjesztése végett.

141. A kishodosi egyháztanács 1911. szept. 3-án 56. és okt. 1-én 62. sz. a. hozott határozattal megállapított kántortanítói díjlevél 4 példányát jóváhagyás végett beterjeszti. E szerint a kishodosi kántortanítói javadalom 600 K államsegélylyel 1000 K-ra megy, lakáson, kerten kívül.

Egyházmegyei közgyűlésünk a kishodosi kántortanítói díjlevelét a maga részéről jóváhagyván, megerősítés végett fölterjeszti a kerületre.

142. Garbolczi lelkész az egyháztanács által 1911. szept. 3-án 3. sz. határozattal megállapított kántortanítói díjlevelet — mely szerint a garbolczi kántortanító javadalma lakáson, kerten, temetési stólán és államsegélyen kívül 388 K 96 f-re megy — 4 példányban jóváhagyás végett beterjeszti.

Egyházmegyei közgyűlésünk fölhívja a garbolczi egyháztanács elnökét, hogy az egyháztanáccsal név szerint szavaztassa meg a bemutatott díjlevelet s e határozatról az esperesi hivatalhoz 15 nap alatt kivonatot küldjön; ily föltétel alatt a kántortanítói díjlevél az egyházkerületre, megerősítés végett fölterjesztendő.

143. Olvastatott a következő kivonat a nagybányai ref. egyházmegyei lelkészegyesület Szatmáron 1911. évi szeptember hó 11. napján tartott gyűlésének jegyzőkönyvéből.

7. sz. Az egyházmegyei közgyűlés 28—1911. sz. határozatával felhívja a lelkészegyesületet, hogy készítse a könyvtárnok választás mikéntjének megállapítására és az egyházmegyei lelkészi könyvtár megosztására nézve véleményes javaslatot s azt terjeszsze fel az őszi közgyűlésre.

Lelkészegyesület a fenti határozatban foglalt megbízatás alapján tisztelettel javasolja, hogy egyházmegyei közgyűlésünk tekintsen el az egyházmegyei lelkészi könyvtár megosztásának a gondolatától, hanem azt a mai alakjában együtt tartsa fenn s Vámfaluban a tágas lelkészi lakon helyezze el. A könyvtárnok mellé válaszszon egy könyvtárbizottságot, mely a könyvtárakkal együtt gondoskodik a könyvtár helyes

fejlesztéséről és okszerű gyarapításáról részint a lelkészek által fizetendő évi tagdíjak, részint pedig az egyházmegyei közgyűlés által a könyvtár-bizottság javaslatai alapján esetenként kiutalandó segélyek terhére. Együttal pedig ajánlja, hogy könyvtárnokul Kolos Vincze vámfalui lelkész, könyvtár-bizottsági tagokul pedig Széll György esperes, Sátor Dávid és Papolczy Zoltán tanácsbírák választassanak meg.

Kmf. Szabó József elnök, Oláh Sándor jegyző.

Egyházmegyei közgyűlésünk a lelkészegyesület javaslatát teljes egészében magáévá teszi s határozati erőre emeli, ehez képpes Kolos Vincze vámfalui lelkészt könyvtárnokká, Széll György, Sátor Dávid, Papolczy Zoltán lelkészeket pedig könyvtárbizottsági tagokká megválasztja.

144. Olvastatott a következő kivonat a nagybányai ref. egyházmegyei lelkészegyesület Szatmáron, 1911. szept. 11-én tartott gyűlésének jegyzőkönyvéből.

9. sz. Tárgyaltatott a tiszántúli ref. egyházkerület 273—1911. sz. határozata alapján az egyházmegyékhez véleményadás céljából megküldött „Egyházlátogatási jegyzőkönyv tervezet.” Miután megállapítást nyert, hogy a feleletre váró kérdések nagy tömege miatt (170) az egésznek célja, nevezetesen „a vegyes házasságok körüli eljárás” ellenőrzése (v. ö. 40—1910. és 606—1910. sz. egyházkerületi határozatokat) inkább elvész, mintsem kidomborodik: lelkészegyesület javasolja, hogy ezen tervezet jelen alakjában mellőztessék s helyette használatban levő egyházlátogatási jegyzőkönyvi űrlapjainkból küldessék fel egy példány az egyházkerületre, mint amely az elvetendő tervezet 97. pontjának betoldásával, átfordítva azt a vegyes házasságokra — de itt is név nélkül — a mi viszonyainknak és a célnak teljesen megfelel.

Kmf. Szabó József elnök, Oláh Sándor jegyző.

Egyházmegyei közgyűlésünk a kebelbeli lelkészegyesület javaslatát határozattá emeli s e határozatot egy példány egyházlátogatási jegyzőkönyv-nyomtatvánnyal együtt az egyházkerületre fölterjeszti.

145. Olvastatott a következő kivonat a nagybányai ref. egyházmegyei lelkészegyesület 1911. évi szeptember hó 11. napján, Szatmáron tartott rendes közgyűlésének jegyzőkönyvéből.

10. sz. Olvastatott a színérváraljai lelkészi kör javaslata a tiszántúli ref. egyházkerület által a lelkigondozás teljesítése tárgyában kiadott szabályrendelet-tervezetre vonatkozólag. E szerint bár a belmisszió intenzívebb gyakorlása és okszerű vezetése óriási fontosságú és az egyik

leg hathatóbb eszköze a vallásos élet és buzgóság emelésének; mind-
amellet a 2000 lelken aluli egyházközségekben, hol a lelkész és hívek
annyira együtt élnek, hogy ugyszólván naponta érintkeznek, továbbá
ahol a hivatása magaslatán álló lelkésznek eddig is alkalma és módja
volt teljesíteni azon munkásságot, mely fenti szabályrendelet-tervezetben
megjelölve van: a belmissziói munkásság gyakorlása céljából a hívek-
kel való érintkezést nincs miért külső formába önteni. Vagyis imperative
nem mondandó ki, hogy 2000 lelken aluli egyházközségekben parókhíális
kör alakítandó. A belmissziói munkásság terén különben is csak az a
lelkész érhet el jelentős eredményeket, kinek érzéke, temperamentuma
van hozzá és megfelelő készséggel rendelkezik. E nélkül többet árt-
hat, mint használ! Vagyis a kérdés szabályrendelettel való rendezése
legalább is nem késik addig, míg ifju lelkészeink nevelve is lesznek reá.

Lelkészegyesületi közgyűlés fenti javaslatot határozati erőre emeli
és az egyházmegyei közgyűlésre felterjeszti.

Kmf. Szabó József elnök, Oláh Sándor jegyző.

Egyházmegyei közgyűlésünk az egyházmegyei lelkész-
egyesület határozatát magáévá teszi s az egyházkerületre
földerjeszti.

146. Olvasatott a következő kivonat a nagybányai ref. egyház-
megyei lelkészegyesület Szatmáron, 1911. évi szeptember hó 11. napján
tartott évi rendes közgyűlésének jegyzőkönyvéből.

11. sz. Olvasatott Bogdán Lajos egyhm. pénzkezelő következő
előterjesztése:

Nagytiszteletű Lelkészegyesületi Közgyűlés! Az egyet. konvent
78—1911. sz. határozatának 6. pontjában elrendelte, hogy az orsz. ref.
lelk. nyugdíj- és özvegy-árva-gyámintézet végleges ügyrendjének elő-
adói tervezetéről az egyes egyházmegyék véleményét mondjanak. Nt.
esperes úr 1164—1911. sz. levelében megbízott, hogy a szóbanforgó
tervezetet lelkészegyesületi közgyűlésünkön ismertessem s majd a
lelkészegyesület véleménye terjesztetik fel az egyházmegyei közgyűlésre.
E megbízás folytán van szerencsém a tervezetet következőkben ismer-
tetni, illetőleg egyes §-aihoz szerény véleményem alapján tisztelettel
módosításokat ajánlani.

Az ügyrend-tervezetet általánosságban ismertnek kellennem,
hiszen nagy terjedelménél fogva — 11 fejezetben a §-ok egész töm-
kelegét (161 §.) foglalja magában — pontról-pontra való tárgyalása
gyűlésünk megszabott rövid ideje alatt szinte lehetetlen volna.

Ime módosításaim:

1. A 4. §-ba eme szavak után: „Minden egyházmegye közgyűlése” — beveendőnek vélem s elfogadásra ajánlom ezt: „saját pénztára által fizetendő méltányos díjazás mellett” — a többi változatlanul. Annak a nagy erkölcsi és anyagi felelősségnek meggondolása után mely a pénzkezelőt terheli (évente 8—10.000 korona forog a kezén) s figyelembe véve azt a sok, főleg szemrontó munkát, mely a törzskönyv, számadási s jelentő iven, pénztári s kifizetési naplók, járulék-kimutatók stb. száz és egy néhány rubrikájából a pénzkezelőre néz, csodálattal kell adóznom az előadói tervezet fogalmazójának, hogy oly sok §-on keresztül ez eszébe sem jutott.

2. A 7. §-ba „legalább egyszer” szavak után beveendő „legkésőbb nov. 15-ig.” Indokoltta teszi ezt, hogy az évi járulékokat nov. 1-ig be kellene fizetni s így az esperes közvetlenül győződhetik meg a hátralékokról, a teljesített befizetésektől, valamint arról, hogy a pénzkezelő a hozzá begyűlt összegeket felküldte-e?

3. A 11. §. 2-ik mondata helyett, mint világosabb és tömörebb kifejezést, elfogadásra ajánlom ezt: „Szavazatok egyenlő megoszlása esetén az elnök dönt.”

4. A 14. §-hoz hozzáteendő: „kik közül legalább 2-nek lelkeszi jellegűnek kell lenni.” Kíváncsinos dolog, hogy a paritás a legfelső fokon is meglegyen s egészen feltűnő, hogy a *lelkeszi* nyugdíjintézet ügyeit szinte utolsó fórum gyanánt intéző végrehajtó-bizottságnak jelenleg 5 viláigival szemben 1 lelkeszi tagja van.

5. A 17. §. a módosított 11. §. után stilizálandó.

6. A 24. §. teljesen elhagyandó. Mint az alsóborsodi bizottsági vélemény mondja, felesleges szerintem is és a nyugdíjintézetnek bizonyára tetemes költséget okozna.

7. A 31. §. 6. b) pontjában foglalt „Nyilatkozat”-ot a 63. §-sal összhangban kell szövegezni olyformán, hogy a 63. §-ban adott kedvezmény a „Nyilatkozat” szövegéből kitűnjék.

8. A 48. §. utolsó mondata, mint teljesen méltánytalan és jogtalan kíváncsinos, törlendő.

9. A 64. §. az 58. §-sal, melyben az van kimondva, hogy ha a tag kisebb javadalma állásra megy át, korábbi magasabb nyugdíjigényét, ha a járulékokat ez után fizeti, fentarthatja, összhangba hozandó, mert nagyon is méltánytalan volna, hogy ha valaki kisebb javadalma állásán magasabb nyugdíjigényét nem akarja fentartani — erre kötelezve nincs — mégis a magasabb javadalom után fizesse továbbra is a belépési járulékot. Azt hiszem, e §-t csupán a kényelmi szempont diktálta.

10. A 73. §. 1—7. pontja helyett, amelyekben állásüresség eseteire vannak intézkedések és szabályok, de amelyek részint az egyházközségekre, részint a lelkészözvegyekre mindenesetre méltánytalan, sőt jogtalan megterheltetéseket foglalnak magukban és amelyek a pénztári kezelés szempontjából is sok zavar forrásai lehetnének — eddigi tapasztalataim után állithatom ezt — csupán ez teendő: „A 20% fentartói járulék az egyházközségekre állásüresedés esetében is kivetendő.“ Jól tudom, hogy a tervezet 73. §-a konventi határozat után készült (l. a 478/1908. sz. konventi határozat 2. pontját és a 48/1910. sz. hat. 1. 2. pontjait) mindazáltal tisztelettel kérem javaslatom elfogadását.

11. A 85. §-t a következőkkel kérem kiegészíteni: „Pénztári napló s minden a beküldéshez szükséges nyomtatványokról a végrehajtó-bizottság gondoskodik“. L. a 89. §-t.

12. A 92. §. utolsó mondatát elhagyhatónak vélem.

13. A 113. §. 2-ik mondatában a „központi“ szó helyett ez teendő: „pénzkezelői.“ Szükségesnek tartom e módosítást a pénzkezelői számadás könnyebb és hivebb elkészítése szempontjából, de megkülönböztetve is az illetmények, tehát az özvegyi évjáradék kifizetése is, a pénzkezelő dolga. L. 146. §. stb.

14. A 148. §. első mondata helyett elfogadásra ajánlom az alsóborsodi bizottsági véleményt, mint amely a nyugdíjasokra és az özvegyekre nézve azt az előnyt biztosítja, hogy illetményeiket évnegyedenként előre kapják, vagyis a 148. §. első mondata helyett ez a szöveg teendő: „A jogosultaknak vagy törvényes képviselőiknek az illetmények évnegyedenként előleges részletekben fizetendők ki oly módon, hogy a pénzkezelőhöz az évnegyed első hónapjának 10-edikéig elküldetik a járulékösszeg s a pénzkezelő az évnegyed első hónapjának végeig köteles a kifizetett nyugtákat két egyező példányban kiállított kifizetési napló kíséretében a végrehajtó-bizottsághoz felterjeszteni.“

A nagybányai ref. egyházmegyei lelkészegyesület az orsz. ref. lelkészi nyugdíj- és özvegy-árva-gyámintézet ügyrendjének konventi előadói tervezetét a fenti módosításokkal általánosságban elfogadja s határozatát a nagy. egyhm. közgyűlésre felterjeszti.

Kmf. Szabó József elnök. Oláh Sándor jegyző.

Egyházmegyei közgyűlésünk a kebelbeli lelkészegyesület határozatát magáévá teszi s az előterjesztésben javasolt módosításokat az egyházkerület útján a konvent figyelmébe ajánlja.

147. Olvastatott a következő kivonat a nagybányai ref. egyház-

megyei lelkészegyesület Szatmáron, 1911. évi szeptember hó 11. napján tartott közgyűlésének jegyzőkönyvéből.

12. sz. Intéző bizottság javasolja, hogy lelkészegyesületi közgyűlésünk tegyen előterjesztést arra nézve, miszerint mondja ki egyházmegyei közgyűlés, hogy ahol még eddig életbe nem lépett volna: az egyházi behivatalnokok fizetése a polgári évnél megfelelően történjék. És amennyiben a lelkészek terménybeli jövedelme ápr. 24-ig, a tanítók tandíja szept. 1-ig vettették ki több egyházban, a következő évben a lelkészek számára $\frac{2}{3}$, a tanítók számára $\frac{1}{3}$ terménybeli fizetés vettesék ki, hogy így a behivatalnoki fizetések polgári év szerinti rendezése végleges megoldást nyerjen.

Javaslat elfogadtatván, egyházmegyei közgyűlésre felterjesztetik. Kmf. Szabó József elnök. Oláh Sándor jegyző.

Egyházmegyei közgyűlésünk az előterjesztésben foglalt indítványt határozati erőre emeli s a szerint való eljárásra 1912. jan. 1-től kezdve egyházmegyénk egyházainak presbyteriumait kivétel nélkül kötelezi.

148. Olvasatott a következő kivonat a nagybányai ref. egyházmegyei lelkészegyesület Szatmáron 1911. évi szeptember hó 11. napján tartott közgyűlésének jegyzőkönyvéből.

13. sz. Indítványoztatott, hogy amennyiben a konvent az orsz. lelkészi nyugdíj- és özvegy-árva-gyámintézet végrehajtó bizottságát a maga hatáskörében 6 taggal úgy alakította meg, (v. ö. 9—1910. 25—1910. és 79—1911. sz. konventi határozatokat) hogy az éppen lelkészi érdekeket szolgáló bizottság 6 tagja közül csak egyetlenegy a lelkészi tag, tehát a paritás elve a lehető legnagyobb mértékben mellőzve van: felettes hatóságaink útján a konvent figyelme hívassék fel, hogy 1913-tól ezen bizottságban lelkészi és világi tagok egyenlő számmal legyenek képviselve.

Indítvány egyhangulag elfogadtatván, további intézkedés végett az egyházmegyei közgyűlésre felterjesztetik.

Kmf. Szabó József elnök. Oláh Sándor jegyző.

Egyházmegyei közgyűlésünk az előterjesztésben foglalt sérelmes ügyet az egyházkerület útján a konvent figyelmébe ajánlja.

149. Olvasatott a következő kivonat a nagybányai ref. egyházmegyei lelkészegyesület Szatmáron, 1911. évi szeptember hó 11. napján tartott gyűlésének jegyzőkönyvéből.

14. sz. Olvasatott Sinka Lajos következő két rendbeli indítványa:

I. Mondja ki. lelkesegyesületünk, miszerint a napirendre kerülő nyugdijtvörvény revíziója alkalmából fennálló és bekövetkezheto sérelmeink megszüntetése és megakadályozása végett forduljon egyházmegyénk ez ügyben felsőbb egyházi hatóságaink, mint egyházkerület, konvent színe elé és a nyugdijügyet tárgyzó felterjesztésében hívja fel azok figyelmét a sérelmek ügyében való és a közoktatásügyi miniszterhez intézendő előterjesztés benyújtására, melyben sürgesse a törvénynek olynemű módosítását, hogy minden kételyt kizárólag a törvény rendelkezésében állapíttassék meg a református tanítóknak szolgálati idő és fizetés alapján, az állami tanítókéval egyenlő nyugdijigénye s minden tekintetben egyöntetű eljárás akkor, amikor a nyugdijazott részére a nyugdijösszeg megállapíttatik. Különösen a kántortanítói fizetéseknél, ahol a két állás elválasztva nincs és a díjlevél 1000 koronán felül is tanítói fizetésnek van beszámítva s az összeg után mind a tanító, mind a fentartó testület fizeti az évenként kiszabott nyugdijjárulékokat, ne történhessék az meg többé, hogy a nyugdijösszeg kiszabásánál az eddig élvezett kántortanítói fizetési alapból, mely után pedig a nyugdijilleték fizetve lett, önkényűleg bizonyos százalék kántori fizetés címén leüttessék s az élvezendő nyugdijösszeg ezen megcsontított fizetés alapján utaltassék ki.

Általában mód nyujtassék arra, hogy a tanító fizetését elválhatatlanul képező kántortanítói javadalmak — 1000 koronán felül is — mindaddig a nyugdijigény alapjául szolgáljanak, ameddig ugyanolyan iskolában szolgáló és szolgálati idejére nézve is hasonló állami tanító nyugdijigényének alapját meg nem haladják.

Megokolás. Református tanítóink s ezzel egyetemben iskolát fentartó egyházaink nagy sérelme az, hogy a mostani nyugdijtvörvény idevonatkozó rendelkezései többféleképpen magyarázhatók s általában a tanítók fizetését rendező 1907. évi XXVII. t.-cz. rendelkezéseivel a régi nyugdijtvörvény nincs már összhangban, melyből kifolyólag több félremagyarázás és sérelem következik be akkor, mikor a nyugdijigény megállapítását hivatalosan kell eszközölni. A félreértéseket megfelelő törvényszakasszal lehet kiküszöbölni.

Nem tűrhető tovább olyan állapot, mely a legtöbb esetben kétséssé teszi tanítóink nyugdijigényének számbeli megállapíthatóságát és kiteszi legjobb erőinket azon való aggodalom gyötrelmeinek, hogy vajjon nyugdijazás, vagy halál esetén nem csonkul-e meg valamely kitalált czímen az a kilátásban levő nyugdijösszeg, melyet szolgálata és évei alapján magának és övéinek méltán igényelhet.

Maga az egyház sem türheti, hogy midőn a kiszabott évi nyugdíj-illetéket becsülettél és a törvény rendelkezései szerint pontosan megfizette s így megtett mindent arra nézve, hogy alkalmazott hivatalnokai a megérdemelt és biztosított nyugdíjban részesüljenek, ki legyen téve annak, hogy esetleg a folyósított nyugdíjösszegek tőle nem függő s előre nem is gondolható leszámításokkal összegükben csonkulást szenvedjenek.

Ez rabulisztikus kijátszása az elásztikusan megszerkesztett törvény egyetemes rendelkezésének, aminek nagy hátránya ma is mutatkozik és jövőben még inkább fog mutatkozni abban, hogy a református iskolákban való szolgálattól a jobb tanerők hova-tovább huzódoznak, nem lévén biztosítva a fizetésnek vagy nyugdíjigénynek egyenlő mértéke, ugy mint az állami iskolákban működő tanítóké.

Ez a huzódozás pedig kimondhatatlan kárt okoz iskoláink életében, mert lassanként leszállítja azoknak kulturális színvonalát s így eltünteti versenyképességét.

II. Ugyanazon felterjesztésében hívja fel a közoktatásügyi kormány figyelmét arra is, hogy a már 1893. XXVI. t.-cz. életbe lépte óta nyugdíjba lépett tanítók csekély nyugdíja valami uton méltányosan kipótolassék, akik pedig az 1907. évi XXVII. t.-cz. — nem életbe lépte, de — tárgyalási folyama alatt is nyugdíjba mentek: azok nyugdíjösszege semmi esetben se legyen kevesebb, hasonló alapon, mint akik pl. 1908. év folyamán mentek nyugdíjba; sőt azok részére, kik 1906. évben nyugdíjaztattak, utaltassék ki az utolsó, visszamenő hatással alkalmazott 100, illetve 200 K fizetésekiegészítésül nyújtott korpótlék és ezen szaporulat szerint állapíttassék meg részökre a folyósított nyugdíjösszeg.

Megokolás. A nyugdíjazott tanítók csekély nyugdíj összegének méltányos pótlását a miniszter már megígérte és csak ez ígéret sürgős beváltását — még pedig nem alamizsnaszerű beváltását — kell szorgalmazni. Az 1907. évi XXVII. t.-cz. tárgyalási folyamán nyugdíjba lépett tanítók pedig törvényes alapon igényelhetik a fizetésekiegészítésül kiutalt 100, illetve 200 K korpótléket, hiszen ez mindenkinek visszamenőleg kiadatott és a tanítók fizetésének rendezéséről alkotott XXVII. t.-cz. 8. §-a, bár bevezetésében a „törvény életbe léptét“ említi, rendelkező részében világosan mondja, hogy „még további 200, illetve 100 K pótlék kiegészítésben részesülendők“ ami világosan magába foglalja a rendelkezés visszaható erejét; hiszen tekintet nélkül a korpótlék esedékeségére, mindenkinek megadják, illetve adták ezt a „pótlék kiegészítést.“

Tehát nemcsak méltányos, de törvény szerint jogos kívánalma ez az 1906. és 1905. évben nyugdíjba lépett tanítóknak.

Lelkészegyesületi közgyűlés mind a két indítványt magáévá teszi és az egyházmegyei közgyűlésre felterjeszti.

Kmf. *Szabó József* elnök. *Oláh Sándor* jegyző.

Egyházmegyei közgyűlésünk mindkét indítványt helyesléssel fogadja s az egyházkerület útján a konventre egész terjedelmében fölterjesztendőnek mondja ki.

150. Olvastatott a következő jegyzőkönyv, mely felvétellett Szinérváralján 1911. évi okt. hó 3-án tartott számvizsgáló bizottsági ülésben. Jelen voltak az alulirottak.

Tárgyalás alá vétetett az egyházmegyei közgyűlés 148—1910. sz. határozata, melyben számvévőszék javaslattételre hivatik fel az iránt, hogy az egyházfentartási alapot még nem létesített egyházközségek bevételeik minő %-áig köteleztessenek annak megteremtése s évenkénti gyarapítására?

Számvévőszék, tekintettel azon körülményre, hogy szegényebb s adóssággal is küzdő egyházainknál — melyek adócsökkentési segélyben is részesülnek — van legnagyobbbrészt helye az ily kötelező intézkedésnek s tekintettel, hogy ezek a rendes egyházi adó mellett bevételi fölösleggel nem rendelkeznek, sőt nagyobb részben a szükségletek teljes fedezésére rendkívüli adókivetést is alkalmaznak: a % mérvét meg nem állapíthatja, hanem igenis, tekintve az egyházfentartási alap jövőre kiható fontos voltát, ily egyházakban e célra a költségvetés szükséglet rovatában 50 K felvételének kötelező kimondását s ennek mérvéig a rendkívüli adó kivetésének engedélyezését javasolja; valamint kimondatni kéri azt is, hogy az érdekelt egyházak előjárói köteleztessenek annak évenkénti tőkésítésére s esetleg más forrásból is gyarapítására.

Kelt mint elől. *Tóth Mór* sz. v. b. e., *Papp József*, *Joó Kálmán* számv. biz. tagok.

Egyházmegyei közgyűlésünk fölhívja számvizsgáló bizottságot, hogy a jövő tavaszi közgyűlésre, az 1911. évi számadások megvizsgálása alkalmával szerzendő tapasztalatok alapján, egyházmegyénk minden egyházára nézve egyöntetű eljárással állapítsák meg azt a számszerű összeget, amelyet az egyes egyházak anyagi erejéhez mérten, általuk egyházfentartási alap képzésére félretehetőnek és félreteendőnek javasolnak.

151. Olvastatott a számvevőszék következő jelentése:

Nagytiszteleit és Nagyságos egyházmegyei közgyűlés! Az 1911—50. számú egyházmegyei jegyzőkönyv alapján részint pótlás, részint újrakeresztés végett visszautasított számadásokra vonatkozó jelentésünket az alábbiakban van szerencsénk betérjeszteni:

1. Miután a hiányokat pótolták: az *avasvámfalui, felsőbányai, nagypaládi és kőszegremetei* egyházak, ezeknek 1910. évi számadásait végleg jóváhagyni javasoljuk.

2. A *sárhözi* egyház számadását azon észrevétel mellett ajánljuk elfogadásra, hogy a tanszerek és vízszűrőnek Szatmárról történt kiszállítása alkalmával felszámított 8 K fuvardij a gondnok terhére írandó, mivel ezek a szerek alkalmilag is kiszállíthatók; ugyyszintén a jövedéki kihágás czimén felvett 11 K 20 f a gondnok terhe leendő, mivel a fogyasztási adót, állami törvényeink szerint, nem az eladó, hanem a vevő, vagy vevők tartozik, illetve tartoznak fizetni.

3. A *misztótfalui* egyház számadását szintén jóváhagyásra ajánljuk, azon megjegyzéssel, hogy az egyházi adók hátralékos részének behajtását a presbyterium szigorú felelősség terhe mellett eszközölje.

4. *Kishodos.* Számadását a tavaszi egyházmegyei gyűlés elé terjesztett alakjában, a kifogásolt tételek kiigazítása s így a pénztári maradvány reális összegének megállapítása nélkül, csak a lelkész magyarázó sorai kíséretében terjeszti be ismét, holott részint a presbyterium, részint a számvevőszék által észrevételezett adatok kiigazítása mellett a számadás átdolgozására s az 1911. évi január 1-én tényleg létezett pénztári készlet megállapítására lett utasítva. A lelkész állítása szerint gondnok ragaszkodik a számadás azon kifogásolt, sőt már eddig is valótlannak bizonyult tételeinek valódiságához, amely szerint a 72 K 11 f közigazgatási pénztári járulék általa kétszer fizettetett ki, bár ezt az állítását a közpénztárnok hiteles bizonyítékaival szemben igazolni nem tudja s a lelkész levele szerint azzal biztatja a Nagytiszteleit és Nagyságos egyházmegyei közgyűlést, hogy majd ezután néz utána a postán, hogy mikor és mennyi közpénztári járulékot küldött be a múlt esztendőről. Minthogy az egyház nem tett eleget kötelezettségének, sőt a gondnok fel sem vevő magatartást tanúsított az egyházmegye intézkedésével szemben: ennél fogva ezen egyház 1910. évi számadásának rendbehozása és az 1910. évi pénztári maradvány megállapítása végett az egyház terhére Joó Kálmán számvizsgáló-bizottsági tag kiküldését hozzuk javaslatba s egyuttal ifju K. Bak János gondnok ellen a rosszakaratu eljárás miatt a fegyelmi eljárás megindítását véleményezzük.

5. Nem küldték be számadásaikat: *Sándorhomok, Garbolcz, Uszka és Sárközujlak*. Ezen egyházak számadásainak rendbehozása végett és pedig Sándorhomok és Garbolczra Joó Kálmán, Sárközujlak és Uszkába Papp József számvizsgáló-bizottsági tagok kiküldését hozzuk javaslatba.

Mély tisztelettel maradtunk a Nagytiszteletű és Nagyságos egyházmegyei közgyűlésnek alázatos szolgálói: *Tóth Mór* b. e., *Joó Kálmán, Papp József* számvizsgáló-biz. tagok.

Egyházmegyei közgyűlésünk

1. Vámfalu, Felsőbánya, Nagypalád, Kőszegremete 1910. évi egyházi számadását jóváhagyja;

2. a sárközi, valamint

3. a misztótfalui egyház számadását a bizottság által javasolt észrevétel, illetve utasítás mellett szintén jóváhagyja;

4. a kishodosi számadás megvizsgálására Joó Kálmán biz. tagot kiküldi, egyszersmind ifj. Bak János ellen roszakaratu eljárása miatt a fegyelmi eljárás megindítását elrendeli;

5. a sándorhomoki és garbolczi egyházba Joó Kálmánt, Sárközujlakra és Uszkába Papp Józsefet a számadás megvizsgálására kiküldi.

Egyszersmindentkorra fölhívja közgyűlésünk a számvevőszék tagjait, hogy kiküldetésükről beszámoló jelentésekben mindenkor tegyenek javaslatot arra nézve is, hogy kiszállásuk költsége mennyi és kinek a terhére írandó.

152. Olvastatott Joó Kálmán számv. biz. tag következő jelentése: „Nagytiszteletű és Nagyságos egyházmegyei közgyűlés! 50—1911. sz. egyházmegyei határozat folytán Udvari, Berend és Rozsály egyházak 1910. évi számadásai megvizsgálása tárgyában történt megbízatásomról van szerencsém a következő jelentésemet beterjeszteni.

Mindenekelőtt megjegyzem, hogy nevezett egyházak számadásait hozzám idejében beküldötték s így a helyszínére kiszállásom feleslegessé vált.

I. *Udvari*. Csekély, érdembe nem ütköző hiányoktól eltekintve — mely hiányoknak jövőben való elenyésztetésére lelkes figyelmét felhívtam — közpénztári számadása helyes, tételei nyugták s ellennyugtákkal igazoltak. Pénztári maradványa 664 K 44 f.

II. *Berend*. Közpénztári számadása 266 K 38 f készpénzmaradvánnyal teljesen rendben találtatott; azonban tőkepénzszámadása —

miután nem volt végösszegelve s előjáróság által megvizsgálva — ennek pótlása végett visszaküldetett.

III. *Rozsály*. Közpénztári számadása, melyben 136—1910. számú egyházmegyei határozat érdemi része is bevezetve van, 108 K 28 f készpénzmaradékkal teljesen rendben van, ugyszintén az iskolaépítésről külön vezetett 1909—10. évi számadása is; azonban 1910. évi magtári számadása — miután polgári év szerint lezárva nem lett — csak az 1911. évi közpénztári számadással együtt bírálható el.

Mindezek folytán mindhárom egyház közpénztári számadását megerősítésre ajánlom; Berend előjáróságát utasítani kérem az 1910. évi tőkepénz számadás megvizsgálása s beterjesztésére; ugyszintén a rozsályi presbytériumot is, hogy magtárszámadását ezentul polgári év szerint zárja, az 1910. évről vezetett pedig az 1911. évi közpénztári számadással együtt küldje elbírálás alá.

Egyházmegyei közgyűlésünk a jelentést tudomásul veszi, a javaslatot határozati erőre emeli, vagyis a berendi egyháztanácsot az 1910. évi tőkepénz számadás megvizsgálására és beterjesztésére, a rozsályi egyháztanácsot pedig a magtár számadásnak polgári év szerint zárására s az 1910. évi magtár számadásnak az 1911. évi közpénztári számadással együtt annak idején beküldésére utasítja.

153. A kebelbeli tanítóegyesület nevében Fábián István egyesületi elnök engedélyt kér arra, hogy az egyesület Nagykolcs községben 200. sz. tjkvi bejegyzéssel 273. és 274. hr. számok alatt foglalt ingatlanát eladhassa, mivel azt a csekély jövedelmet, mit az eladni szándékolt ingatlan hoz, felemészti a fentartási költség és az adó, úgy, hogy az egyesület semmi hasznát sem veszi az ingatlannak.

Egyházmegyei közgyűlés Oláh Sándor és Peleskey Pál személyében egy bizottságot küld ki a helyszínére, melynek feladata lesz meggyőződést szerezni a felől, előnyös-e a tanítótestületre az eladás s ha bizottság az eladást javasolja, esperes ur fölhatalmaztatik, hogy a szerződést hagyja jóvá s megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlésre terjeszse föl.

154. A tanítóegyesület elnöke beterjeszti az egyházmegyei közgyűlés 1910. évi 85. számú határozatában követelt alapító levél három példányát.

Az 1910. évben Bikszádon tartott egyházmegyei közgyűlés 85. jegyzőkönyvi számú határozata alapján s annak

érvénybentartása mellett tudomásul vétetik s az alapító levél egy példánya az egyházkerületre felterjesztetik, egy példány az egyházmegyei levéltárba tétetik, egy példány a tanító-egyesületnek kiadatni rendeltetik.

155. Az egyházmegyei tanítóegyesületnek fizetésrendezés tárgyában benyújtott kérvényét

közgyűlésünk véleményezés végett kiadja az egyházmegyei tanügyi bizottságnak.

156. Balogh István kiskolcsi lelkész, orvosi bizonyítvánnyal igazolt szolgálatképtelenségére hivatkozással, f. é. okt. 1-től kezdődőleg segédlelkész-tartási engedélyt kér.

Egyházmegyei közgyűlésünk a lelkészi szolgálatban több mint félszázad óta fáradhatatlan agg lelkész további szolgálatképtelenségére tekintettel, neki a kért káplántartási engedélyt 1911. október 1-től kezdődőleg készséggel megadja.

157. Magoss Ferencz egrii lelkész főjegyzői tisztéről betegeskedésére hivatkozva lemondván, köszönetet mond azért a megtisztelő bizalomért, melylyel az egyházmegye megajándékozta volt.

Egyházmegyei közgyűlésünk midőn sajnálattal veszi tudomásul érdemes főjegyzője megmásíthatatlannak jelzett lemondását, elismeréssel jegyzi föl azokat a lelkiismeretes hűséggel végzett, kiválóan értékes szolgálatokat, melyeket Magoss Ferencz előbb aljegyzői, később főjegyzői minőségben éveken át teljesített s reményét fejezi ki, hogy e becses munkaerőt, más munkakörben, ezután sem fogja nélkülözni.

Egyben esperes urat megbízza és fölhatalmazza, hogy a szavazást a főjegyzői állásra — ha szükség lesz rá, másodizben is — rendelje el.

158. Több tárgy nem lévén,

esperes ur a közgyűlést kölcsönös jókivánatok közt bezárja.

Fegyelmi bírósági ülés.

159. A nagybányai ref. egyházmegye bírósága, mint fegyelmi bíróság, Széll György esperes, tárgyalást vezető elnök, Helmeczy József egyházmegyei gondnok, elnök, elnöklete alatt, Balogh István, Sátor Dávid, Nagy Elek, Soltész Elemér, Tóth Mór, dr. Dezső Kálmán, Szilágyi Tihamér, Sinka Lajos bírák, dr. Helmeczy Pál jegyző részvétele mellett, Papolczy Zoltán sértett, Kanizsay Jenő vádlott és dr. Harcsár Géza egyházmegyei ügyész jelenlétében, Kanizsay Jenő lázári ref. egyházi főgondnok ellen hivatalból folyamatba tett fegyelmi ügyben, alulírott helyen és napon nyilvános tárgyalás után zárt ülésben következőképpen

ítélt:

Kanizsay Jenő lázári lakos főgondnokot az ellene emelt, az V. t.-cz. 34. §. A) 3. és 5. pontjaiba ütköző vád és következményei terhe alul fölmenti, az eljárási költséget 19 koronában az egyházmegyei közpénztár terhére megállapítja.

Indokok:

Vádlott fölmentendő volt, mert a kihallgatott tanuk vallomása alapján fegyelmi bíróság tényállásként azt állapítja meg, hogy vádlott Lázáriban 1911. év június hó 18. napján tartott presbyteri ülésben a panaszban foglalt sértő szavakkal az egyházlátogató küldöttségnek sem személyét, sem eljárását nem illette.

Az eljárási költségek azért állapítottak meg az egyházmegyei közpénztár terhére, mert az eljárás hivatalból rendeltetett el.

Elnök megállapítja, hogy az ítélet kihirdetésénél sértett, vádlott, egyházmegyei ügyész jelen voltak, akik az elnök felhívására kijelentették, hogy az ítéletben megnyugosznak; az ítélet tehát jogerős.

Kelt Szinérváralján, 1911. évi október hó 3. napján.

A nagybányai egyházmegyei fegyelmi bíróság.

Széll György egyházi elnök. *Helmeczy József* világi elnök. *Dr. Helmeczy Pál* jegyzőkönyvvezető.

160. A nagybányai ref. egyházmegye bírósága, mint fegyelmi bíróság, *Széll György* esperes, tárgyalást vezető elnök, *Helmeczy József* egyházmegyei gondnok, elnök, elnöklete alatt, *Balogh István*, *Sátor Dávid*, *Nagy Elek*, *Papolczy Zoltán*, *Soltész Elemér*, *Tóth Mór*, dr. *Dezső Kálmán*, *Szilágyi Tihamér*, *Sinka Lajos* bírák, dr. *Helmeczy Pál* jegyző részvétele mellett, *Kócsi Péter* nagyhodosi lelkész és dr. *Harcsár Géza* egyházmegyei ügyész jelenlétében, ismeretlen tartózkodásu *Schiffner Lajos* nagyhodosi ref. tanító ellen hivatalból folyamatba tett fegyelmi ügyben alulirott helyen és napon, nyilvános tárgyalás után zárt ülésben következőleg

ítélt:

Ismeretlen tartózkodásu *Schiffner Lajos* nagyhodosi ref. tanítót az V. t.-cz. 34. §. A) 1. pontjába ütköző fegyelmi vétségben vétkesnek mondja ki s ezért az V. t.-cz. 35. §. d) pontja alapján a nagyhodosi ref. egyház tanítói állomásától elmozdításra ítéli.

Az ítéletet jogerőre emelkedés után a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak megküldeni rendeli.

Indokok.

A tényállás az, hogy *Schiffner Lajos* nagyhodosi tanító 1911. év márc. hó 8. napján Nagyhodos községből minden bejelentés és engedély nélkül eltávozott, azóta vissza nem tért, sőt felettes hatóságának még tartózkodási helyét sem jelentette be.

Vádlott eme cselekményével a VI. t.-cz. 23. §-ában megszabott hivatali kötelességét megszegte, elkövette az V. t.-cz. 34. §. A) 1. pontjába ütköző fegyelmi vétséget, azért enyhítő körülmény hiányában, figyelemmel az elkövetett fegyelmi vétség súlyos természetére, az V. t.-cz. 35. §-ának d) pontja alapján a nagyhodosi tanítói hivatal viselésétől elmozdításra kellett ítélni.

Amennyiben vádlott kiegészített jövedelemmel bíró állást töltött be, az 1907. XXVII. t.-cz. 23. s az egyházi törvény V. t.-cz. 103. §-a alapján az ítélet a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak megküldendő.

*Schiffner Lajos*nénak az a védekezése, hogy vádlott elítéltetése esetén ő és gyermekei koldusbotra jutnak, az ítélet meghozatalánál figyelembe vehető nem volt, mert ez a körülmény a vétség megállapí-

tásánál és a büntetés kiszabásánál közömbös; az a védekezés pedig, hogy vádlott cselekménye súlyos idegbajának a kifolyása, azért nem vétetett figyelembe, mert ez a körülmény bizonyítva nem lett.

Az ítélet kihirdetésénél jelen volt Kócsi Péter nagyhodosi lelkész és dr. Harcsár Géza egyházmegyei ügyész a hozzájuk intézett felhívásra kijelentették, hogy az ítéletben megnyugosznak.

Az ítélet hiteles kiadmánya Schiffner Lajosné penyigei lakosnak, mint Schiffner Lajos gondnokának; jogerőre emelkedés után a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak kézbesíteni rendeltetik.

Kelt Szinérváralján, 1911. év október 3. napján.

A nagybányai egyházmegyei fegyelmi bíróság.

Széll György egyházi elnök. *Helmeczy József* világi elnök. *Dr. Helmeczy Pál* jegyzőkönyvvezető.

161. A nagybányai ref. egyházmegye bírósága, mint fegyelmi bíróság, *Széll György* esperes tárgyalást vezető elnök és *Helmeczy József* egyházmegyei gondnok, elnök, elnöklete alatt, *Balog István*, *Sátor Dávid*, *Nagy Elek*, *Papolczy Zoltán*, *Soltész Elemér*, *Tóth Mór*, *dr. Dezső Kálmán*, *Szilágyi Tihamér*, *Sinka Lajos* bírák, *dr. Helmeczy Pál* jegyző részvétele mellett, *dr. Harcsár Géza* egyházmegyei ügyész jelenlétében *Biró Lajos* magosligeti ref. tanító ellen folyamatba tett fegyelmi ügyben alulírott helyen és napon nyilvános tárgyalás után zárt ülésben következőképpen

ítélt:

Biró Lajos magosligeti lakos ref. tanítót vétkesnek mondja ki az V. t.-cz. 34. §. A) 3. pontjába ütköző fegyelmi esetben s ezért a 35. §. a) pontja alapján *rosszalásra* ítéli.

Indokok:

A vizsgálat adataival bizonyított tényállás az, hogy vádlott *Tisza-péterfalva* községben 1911. év márcz. hó 14-én részeg állapotban a tanítói lakás szobájában, majd a szobából az ablakon keresztül, később a nyílt utcán lövöldözött.

Vádlott cselekményével, viselkedésével lealacsonyította az egyházas tekintélyt, sértette egyházi állásának méltóságát s ez okból vétkességét meg kellett állapítani.

A büntetés kiszabásánál enyhítő körülményül vétetett fegyelmileg büntetlen előélete és beismerése.

Kelt Szinérváralján, 1911. év október 3. napján.

A nagybányai ref. egyházmegyei fegyelmi bíróság.

Széll György egyházi elnök. *Helmecey József* világi elnök. *Dr. Helmecey Pál* jegyzőkönyvvezető.

162. A nagybányai ref. egyházmegye bírósága mint fegyelmi bíróság, *Széll György* esperes, tárgyalást vezető elnök, *Helmecey József* egyházmegyei gondnok, elnök, elnöklete alatt, *Balogh István*, *Sátor Dávid*, *Nagy Elek*, *Papolczy Zoltán*, *Soltész Elemér*, *dr. Dezső Kálmán*, *Tóth Mór*, *Szilágyi Tihamér*, *Sinka Lajos* bírák, *Torday Imre* jegyző részvétele mellett, *Öry Tamás* panaszlott és *Harcsár Géza* egyházmegyei ügyész jelenlétében, az *Öry Tamás* lázárii lelkész ellen hivatalból folyamatba tett fegyelmi ügyben alulírott helyen és napon nyilvános tárgyalás után zárt ülésben következőképpen

ítélt:

Fegyelmi bíróság *Öry Tamás* lázárii lelkészt az V. t.-cz. 34. §. A) 1. 3. 6. pontjaiba ütköző fegyelmi esetekben vétkesnek mondja ki s ezért az V. t.-cz. 35. §. c) pontja alapján 50 K pénzbüntetésre ítéli s kötelezi, hogy ezt az összeget 15 nap alatt, különbeni végrehajtás terhe alatt az egyházmegyei közpénztárba az egyházmegyei könyvtár-alap javára fizesse be.

Indokok:

A beszerzett iratokkal és panaszlott beismerésével tényként állapított meg, hogy *Öry Tamás* lelkész, sógornője, özv. *Hajdu Péterné* érdekében kérvényt adott be az országos lelkészi nyugdíj- és özvegyárva-gyámintézet egyetemes konventi végrehajtó bizottságához, melyben a miatt, mert a bizottság özv. *Hajdu Péterné* ügyében két különböző határozatot hozott s mert felebbezésére a kérelem beadásáig nem válaszolt, a következő kifejezéseket használta: „létezik-e nyugdíjbizottság a gyakorlatban, avagy csak elméletben van ilyen? Ha igen, szokott-e ez üléseket tartani s mily időközökben, mert ez év januárjától május végéig nem tartott... Aki a második kivetést csinálta, hírét se hallotta a Pótló utasításnak... Kijelentem, miszerint én éppen tollforgató ember vagyok s éppen kedvencz foglalkozásom az ilyen mulasztások kiporolgatása, megszellőztetése. Ha tehát ez ügyben rövidesen valami választ nem kapok, a bizottságnak ez ingadozó, törvényellenes, az özvegyekkel szemben pedig hanyag eljárását lapban fogom megszellőztetni és kigunyolni. Mert az szinte hihetetlen eljárás, hogy egy bi-

zottság egy özvegy nő felterjesztésére 5 hónapon át ne is válaszoljon. Egy járulékot kétféleképpen állapít meg? Mert mit tesz vagy mit tud akkor az az országos (!) bizottság, ha a járulékot se tudja megállapítani. Hisz' ekként nem lehetetlen, hogy a legtöbb járulék helytelenül van megállapítva... S erről kérek immár 5 hónap múlva egy kegyelmes értesítést."

Miután az országos lelkeszi nyugdij- és özvegy-árva-gyámintézet egyetemes konventi végrehajtó bizottsága törvényes jogkörrel felruházott egyházi hatóság (VII. t.-cz. 11. §.), panaszlott beadványában nemcsak nem tanusított e hatósággal szemben megillető tisztetettel s ezzel nemcsak az I. t.-cz. 143. §. C) e) pontjában foglalt kötelességét szegte meg, de általában olyan modort s olyan kifejezéseket használt, amelyek sértőknek tekinthetők, lealacsonyítják az egyházi tekintélyt s a panaszlott által viselt egyházi hivatali állás méltóságát sértik, panaszlott cselekménye kimeríti az V. t.-cz. 34. §. 1. 3. pontjaiba ütköző fegyelmi eset tényálladékát s ezért büntetendő volt, mert közérdek az, hogy egyházi hatóságaink tekintélye minden támadással szemben megóvassék.

Tényként állapította meg továbbá a bíróság részint a csatolt iratokkal, részint panaszlott beismerésével azt, hogy a lázárii ref. egyház presbyteriuma 1911. május hó 20. napján törvényes hatáskörében határozott a püspökre adandó szavazat gyakorlása tekintetében s szavazatát dr. Baltázár Dezső urra adt. Ezt a határozatot panaszlott visszatartotta s e helyett durva hangú és sértő tartalmu iratot küldött be a szavazatszedő küldöttséghez. Panaszlottnak ez a cselekménye kimeríti az V. t.-cz. 34. §. 3. 6. pontjaiba ütköző fegyelmi eset tényálladékát, azért, mert a presbyterium törvényes hatáskörében hozott határozatát az I. t.-cz. 38. 111. és 112. §§-ai szerint mint egyházi tisztviselőnek, panaszlottnak állott kötelességében végrehajtani s azzal, hogy a hozott határozatot önhatalmulag visszatartotta, visszaélt hivatali hatalmával csak azért, hogy az egyház presbyteriumának akarata a szavazási jog gyakorlásával meg ne nyilvánulhasson, hogy módja legyen nyilvánosan kifejezést adni helytelen föltevésének. Tetézte panaszlott hibáját azzal, hogy írásában egyházas tekintélyt lealacsonyító s a lelkeszi állás méltóságát sértő módon — nem bírálatot mondott egyesek tényeiről, hanem — téves föltevésében egyházkerületünk legkimagaslóbb alakjait sértette meg.

A büntetés kiszabásánál súlyosító körülménynek vette bíróság a panaszlott által elkövetett több rendbeli vétséget, enyhítő körülménynek tudta be azonban köztudomásu ideges, izgatott természetét.

Az ítélet nyílt ülésben kihirdetve, azt egyházmegyei ügyész és panaszlott tudomásul vették; az ítélet hiteles kiadmánya a tiszántúli egyházkerület és az egyetemes konvent elnökségének kézbesítetteti rendeltetett.

Kelt Szinérváralján, 1911. év október hó 3. napján.

A nagybányai egyházmegyei fegyelmi bíróság.

Széll György egyházi elnök. *Helmeczy József* világi elnök. *Torday Imre* jegyzőkönyvvezető.

Függelék.

A 70, 71, 74—84, 116, 139, 140, 153—155 számokat jegyzette *Magoss Ferencz*.

A 65—68, 72, 73, 85—89, 109—115, 117—138, 141—152, 156—158 számokat *Soltész Elemér*.

A 98—107, 162 számokat *Torday Imre*.

A 69, 90—97, 108, 159—161 számokat dr. *Helmeczy Pál*.

Hitelesítjük.

Szatmár, 1911. október 7.

Helmeczy József,
egyházmegyei gondnok, világi elnök.

Tóth Mór,
Papolczy Zoltán.

Magoss Ferencz,
Soltész Elemér.

Betűsoros tárgymutató.

- Aljegyzői (lelkészi) állásra szavazás rendeltetik. 71.
Amaczi egyháztanács 37—1911. sz. határozata — Gulya Ferencz fe-
lebvezésének elutasítása mellett — jóváhagyatik. 82.
Amaczi lelkészi díjlevél fölterjesztetik. 110.
Amaczi kántortanítói díjlevél fölterjesztetik. 124.
Apai takarékmagtárról jelentés tudomásul szolgál. 88.
Apahegyi kántortanítói díjlevél fölterjesztetik. 129.
Aranyosmedgyesi lelkészi díjlevél fölterjesztetik. 114.
Avasujvárosi lelkészi és tanítói díjlevelek fölterjesztetnek. 120.
Avasujvárosi ujonnan szervezett tanítói állomás díjlevele fölterjesztetik.
135.
Balogh István kiskolcsi lelkész káplántartási engedélyt nyer. 156.
Dr. Baltazár Dezső püspök üdvözlése. 69.
B. Bánffy Dezső halála fölött részvét. 69.
Biró Lajos magosligeti tanító rosztalásra ítéltetik. 161.
Egrii egyház különböző alapjainak felhasználása tárgyában egyház-
tanács határozzon. 87.
Egrii kántortanítói díjlevél fölterjesztetik. 130.
Egyházi belhivatalnokait 1912-től kezdve minden egyház a polgári év-
nek megfelelően fizesse. 147.
Egyházkerület 279—1911. sz. határozata. 74.
Egyházkerület 282—1911. sz. határozata. 75.
Egyházkerület 289—1911. sz. határozata. 76.
Egyházkerület 290—1911. sz. határozata. 77.
Egyházlátogatási jegyzőkönyv tervezet mellőzendő. 144.
Erdődi Károly és Balog Elek amaczi egyháztagok közmunka váltságot
fizessenek. 81.
Esperesi jelentés az 1910. évről. 72.
Esperesi jelentés az időközi változásokról. 73.
Felsőbányai egyháztanács tartozás-törlése tudomásul. 96.
Felsőbányai lelkészi díjlevél fölterjesztetik. 109.
Felsőbányai tanítói díjlevelek fölterjesztetnek. 132.

- Garbolczi kántortanítói díjlevél — kiegészítés után — fölterjesztendő. 142.
 Jegyzőkönyv hitelesítők. 67.
 Józsefházai egyháztanács rendkívüli egyházi adót vethet. 100.
 Józsefházai lelkészi és tanítói díjlevél fölterjesztetik. 118.
 Kakszentmártoni új adókulcs megerősítették; lelkészi és kántortanítói díjlevél fölterjesztetik. 134.
 Kanizsay Jenő lázáríi főgondnok az ellene emelt vád alul fölmentetik. 159.
 Kishodosi iskola-alap ügye fölterjesztetik. 91.
 Kishodosi kántortanítói díjlevél fölterjesztetik. 141.
 Kispaládi szolgálmány-ügy rendeztetik. 85.
 Kispaládi lelkészi és tanítói díjlevelek fölterjesztetnek. 119.
 Kispaleskei iskola terve és költségvetése jóváhagyatik, 17000 K kölcsöne fölterjesztetik. 105.
 Kispaleskei kántortanítói díjlevél fölterjesztetik. 126.
 Kovásznay Zsigmond adománylevele kiegészítés végett visszaadatik batizi lelkésznek. 140.
 Könyvtárnokká (egyhm.) Kolos Vincze választatik. 143.
 Könyvtár bizottság (egyhm.) tagjai. 143.
 Kőszegremetei lelkészi díjlevél fölterjesztetik. 121.
 Kőszegremetei ujonnan szervezett tanítói állomás díjlevele fölterjesztetik. 122.
 Közgyűlés megnyitása. 65.
 Közgyűlés bezárása. 158.
 Közgyűlés tagjainak számbavétele. 66.
 Magoss Ferencz lemondásával megüresedett főjegyzői állásra a szavazást esperes ur rendelje el. 157.
 Magosligeti egyház 2000 K kölcsöne fölterjesztetik. 103.
 Magosligeti egyház 2000 K kölcsöne egyházmegyei közpénztárból előlegezhető. 104.
 Magosligeti kántortanítói díjlevél fölterjesztetik. 131.
 Méhteleki lelkészi telek vétele és eladása fölterjesztetik. 92.
 Mikolai kántortanítói díjlevél fölterjesztetik. 128.
 Misztótfalui egyház 1500 K kölcsöne fölterjesztetik. 102.
 Misztótfalui lelkészi díjlevél fölterjesztetik. 112.
 Nagybányai egyház 12500 K kölcsöne fölterjesztetik. 97.
 Nagybányai lelkészi díjlevél fölterjesztetik. 116.
 Nagyhodosi lelkészlak tatarozásának költségvetése jóváhagyatik. 106.
 Nagyhodosi kántortanítói díjlevél fölterjesztetik. 123.
 Nagy Lajos-alapítvány alapító levele fölterjesztetik. 137.

- Nagypaládi lakos, Barát Sándorné telekkönyvi kiigazítási kérelme fölterjesztetik. 93.
- Nagypaládi lakos, Bornemisza Dániel és társai telekkönyvi kiigazítási kérelme fölterjesztetik. 94.
- Nagypaládi lakos, Diószegi Antal telekkönyvi kiigazítási kérelme fölterjesztetik. 95.
- Nagypaládi lakos, Dormán Ferencz telekkönyvi kiigazítási kérelme fölterjesztetik. 108.
- Országos ref. lelkészi nyugdij- és özvegy-árva-gyámintézet végleges ügyrendjének előadói tervezetére tett megjegyzések fölterjesztettek. 146.
- Orsz. ref. lelkészi nyugdij- és özvegy-árva-gyámintézet végrehajtó bizottságában a paritás elvének keresztülvitele, a konvent figyelmébe ajánltatik. 148.
- Öry Tamás lázárii lelkész 50 K pénzbüntetésre ítéltetik. 162.
- Parókhíalis kör alakítása kicsiny egyházainkban fölösleges. 145.
- Pettyéni lelkészi díjlevél fölterjesztetik. 113.
- Pettyéni kántortanítói díjlevél fölterjesztetik. 127.
- Sándorhomoki egyháztanács pótadót vethet. 101.
- Sárközüjlaki egyház a néh. Kerekes Lászlóné sírját miként gondozza. 83.
- Sárközüjlaki egyház felekezeti iskoláját tartsa fenn. 84.
- Sárközüjlaki egyháztag, Nagy Gáspár panasa áttétetik a fegyelmi bíróság elnökségéhez. 86.
- Schiffner Lajos a nagyhodosi tanítói állomástól elmozdítottatik. 160.
- Segélyosztást véleményező bizottság jegyzőkönyve. 138.
- Sinka Lajos két rendbeli indítványa fölterjesztetik. 149.
- Soltész Elemér tanácsbíró esküt tesz. 70.
- Szamoskőrödi egyháztanács határozata a tanítói földek használatáról jóváhagyatik. 78.
- Szamoskőrödi egyháztanácsnak a tanítói lakás bérletére vonatkozó határozata — Révész Sándor és társai felebbezésének elutasításával — jóváhagyatik. 79.
- Szamoskőrödi egyháztanács énekvezérrel az énektanításra nézve szerződést kössön. 80.
- Szamoskőrödi tanítói és iskolatelek eladása fölterjesztetik. 90.
- Szamoskőrödi lelkészlak terve és költségvetése visszaadatik. 107.
- Szamoskrassói lelkészi díjlevél fölterjesztetik. 117.
- Számvevőszék állapítsa meg, hogy az egyes egyházak egyházfenntartási alapra mennyit tegyenek félre évenként. 150.

- Számvevőszék jelentése a tavaszi gyűlésen jóvá nem hagyott múlt évi számadásokról. 151.
- Számvizsgáló jelentése Udvari, Berend, Rozsály számadásáról. 152.
- Szatmárgörbedi kántortanítói díjlevél fölterjesztetik. 125.
- Szatmárhegyi lelkészi díjlevél fölterjesztetik. 115.
- Szatmárhegyi orgonista-kántori díjlevél fölterjesztetik. 133.
- Szatmárvármegye közig. bizottságának 4585—1911. sz. határozata ellen fölterjesztés a kerület útján a konventhez. 89.
- Szinérváraljai lelkészi díjlevél fölterjesztetik. 111.
- Tanítóegyesület (egyhm.) a nagykolcsi ingatlant — ha a bizottság előnyösnek tartja — eladhatja. 153.
- Tanítóegyesület (egyhm.) 1910—85. sz. egyhm. határozatban bekívánt alapító-levele tudomásul. 154.
- Tanítóegyesület (egyhm.) fizetésrendezés tárgyában beadott kérvényét tanügyi bizottság véleményezze. 155.
- Tanügyi bizottság (egyhm.) javaslata a szórványokban élő gyermekek vallásos oktatásáról fölterjesztetik. 139.
- Tárgysorozat megállapítása. 68.
- Tisztabereki egyháztanács rendkívüli pótadót vethet. 99.
- Ujfalussy Miklós-alapítvány alapító levele fölterjesztetik. 136.
- Uszkai lelkészlak tervét és költségvetését esperes úr vizsgálta meg. 98.

Esperesi jelentés az 1910. évről.

Nagytiszteletű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlés!

Esperesi évi jelentésemet az egyházlátogatás alkalmával felvett jegyzőkönyvek alapján van szerencsém az alábbiakban beterjeszteni.

Az egyházlátogatást ez évben is négy irányban végeztük. Egyházmegyei gondnok ur szíves volt körutamon 9 egyházban részt venni ellenőrző munkánkban. A többi 4 helyen — mit meglátogattam — Kálmán Sándor lelkész segédkezett. Sátor Dávid tanácsbíró Bogdán Lajos nyugdíjintézeti pénzkezelővel 12 helyen, Papolczy Zoltán tanácsbíró Nagy Lajos egyházmegyei pénztárnokkal 11 helyen és Magoss Ferencz főjegyző Soltész Elemér társaságában 11 helyen végezte az egyházlátogatást.

A nyert adatok e következők:

I. Vallás-erkölcsi állapot.

42 anyaegyházunkban *vasárnap és ünnepek napjain délelőtt* mindenütt rendes istentisztelet tartatik és pedig 23 egyházban buzgó, 19 egyházban kellő látogatottság mellett. *Vasárnap délután* kátémagyarázat van 11, bibliamagyarázat 14, fölváltva káté- és bibliamagyarázat 15 egyházban, míg kettőben (Uszka, Sárközujlak) egyházi beszéd. *Hétköznapi reggel* mindennap van istentisztelet 21 egyházban (egyben ezek közül csak télen), hetenkint 5-ször 2 egyházban, 3-szor 16-ban, 2-szer pedig 2-ben, egyszer sem Aranyosmedgyesen. *Hétköznapi délután* 6-szor 2 egyházban, 5-ször egyben, 3-szor kettőben, 1-szer 37-ben. Bűnbánati héten délelőtt, délután a legtöbb helyen van istentisztelet.

Leányegyházunk 6 és ezek közül 3-ban buzgóan, 3-ban pedig kellően látogatják a templomot. *Vasárnap és ünnep délelőtt* istentisztelet tartatik 5-ben. Egyben (Erdőszádán) évente négyszer. Vasárnap

és ünnepnap *délután* istentisztelet van 5-ben (2-ben könyörgés, 1-ben bibliaolvasás, 1-ben biblia- és 1-ben kátémagyarázat), egyben (Erdőszádán) nincs. *Hétköznap délelőtt* hetenkint 3-szor: 3-ban, egyszer se: 3-ban. *Délután* hetenkint 3-szor: 1-ben, hetenkint egyszer: 2-ben, egyszer se: 3-ban (Erdőd, Erdőszáda, Dobrácsapáti).

Köznapi bibliamagyarázat egyházainkban nincs.

Vallásos élet fokozására intézkedés 9 helyen történt. *Vallásos felolvasás* 9 egyházban volt. *Jóteköny egyesület* Lázáriban (szeretet egyesület), Nagyodoson (vallásegyenlőségi szövetség). *Énekkar* 10 egyházban. *Vallásos irányu lapok*: a Téli Ujságot 21 egyházban 705 példányban (tavaly 559) járaltják; 7 egyházban olvassák, de a jelentés (ez évben is!) fogyatékos volta miatt a példányszám meg nem határozható. 5 egyházban Képes biblia, Koszorú terjesztetett. Számos egyházunkban pedig az Árvalházi Naptár, Magyar Naptár nagy számban kelt el (példányszám meg nem határozható).

A konfirmációra az előkészítést mindenütt a lelkészek végzik, a leányegyházak kivételével. A konfirmáció — Szatmárudvari kivételével — mindenütt áldozó Csütörtökön történik.

Urvacsorázók száma: 29197 (mult évben 27758).

Belegeknek urvacsora adatik bármikor 17 egyházban, urvacsoraosztáskor 25-ben.

Szektáriusok, felekezetnélküliek nincsenek.

Egyházi szertartást mellőzők: Keresztelést mellőző nincs. Esketést mellőző 1 nő (Apahegy). Temetést mellőző nincs.

Vadházás: 22. *Visszás házás*: 2.

Áttért: 7 fi, 6 nő. *Kitért*: 1 fi, 5 nő. *Felekezetnélküli lett*: egy se.

A szegényekről való gondoskodás: 7 egyházban 666 K. 12 egyházban a szabályrendelet megvalósíttatott s némi, de igen csekély alap-tőke alkottatott.

Adományok az egyház és iskola javára.

Adorján. Az Ur asztalára kenyeret adott Tóth Gáspárné és Daróczy Ambrusné 2—2 izben, Papp Józsefné és Boros Zsigmondné 1—1 izben. Bort adott Sepsy Károlyné és Tóth Gáspár 2—2 izben, Oroszi József és Vékony András 1—1 izben. Összes érték 30 K. Tóth Gáspár és Hudócska Elekné adott 10—10 K-t. Perselypénz 11 K 85 f. Összesen: 61 K 85 f.

Amacz. Batori Dániel 2 izben adott urvacsorai kenyeret 4 K 80 f

értékben. Szücs Márkusné 1 izben bort 3 K 40 f értékben. Kató Béláné 1 izben bort 3 K 40 f értékben. Urvacsorai pohárra a következők adakoztak: Gulya Gyuláné 2 K, Szabó Gerusné 5 K, Gergely Györgyné 1 K, Tar Lászlóné 1 K, Bócsi Gergelyné 1 K, Bócsi Bernátné 3 K, Balog Andrásné 6 K, Ványi Pálné 1 K, Balog Gézáné 10 K, ifj. Katona Sándorné 1 K, Rácz Antalné 5 K, Bátori Dánielné 10 K, id. Katona Sándorné 1 K, Berei Pálné 8 K, Asztalnok Eduárdné 10 K, Katona Ferenczné 10 K, Szücs Mártonné 10 K, Bócsi Bálintné 10 K, Kató Béláné 10 K, Nagy Áronné 2 K, Asztalnok Ambrusné 4 K, Asztalnok Gusztávné 4 K, Erdődi Mihályné 12 K, Asztalnok Mihályné 2 K, Asztalnok Dánielné 4 K, Asztalnok Ferenczné 5 K, Gulya Istvánné 1 K, Asztalnok Sándorné 10 K, id. Asztalnok Sándorné 5 K, Szücs Józsefné 3 K, id. Gulya Györgyné 5 K, Kovács Sándorné 5 K, Szücs Sándorné 2 K, Puskás Gusztáv 20 f, Markocsán Ferenczné 1 K, Lénárt Albertné 2 K, Balog Károlyné 5 K, Búdi Ferenczné 4 K, ifj. Asztalnok Sándorné 3 K, Balog Pálné 4 K, Szilágyi Sándorné 6 K, Vajda Józsefné 2 K, Méhész Jenőné 10 K, Katona Sámuelné 1 K. Összesen adakoztak 204 K 20 fillért.

Apa. Perselypénz 104 K 68 f. Urvacsorai kenyeret Kánya Lajosné, bort Szentiványi Gyula adott. Apai bank 4 K, Nagy Gyula 5 K, Szentiványi Gyula 3 K adományoztak. Hívek szőlőkapáltatásra 24 K-t. Összesen 140 K 68 f.

Apahegy. Az Ur asztalát kenyérrel id. Czompa Józsefné, borral Székely Gábor látta el (4—4 K). Perselypénz 54 K 11 f. Összesen 62 K 11 f.

Aranyosmedgyes. Böszörményi Zsigmond és neje az urvacsorához kenyeret és bort adtak 24 K értékben. Perselypénz 4 K 98 f. Összesen 28 K 98 f.

Szatmárgörbed.

Avasujváros. Kovács Ferencz harang-alapra 5 K, Kallós Jánosné úrasztali edényre 80 K, néh. Cseh Pálné Hajdu Róza 10 K, Avasujváros-Köszegremetei hitelszövetkezet 40 K, Avasujváros község órajavításra 86 K, Kocsis Béla 10 K, özv. Bak Imréné 5 K, özv. Rumucs Andrásné 10 K, bál jövedelme 172 K 58 f. Összesen 418 K 58 f.

Batiz. Kacsó Sándor 2 K, Donka László (g. kath.) 2 K, körjegyzői hivatal (iskolamulasztási birság) 7 K, Kiss Kálmánné 10 K, Reform. segélyegylet 100 K, ifj. Ambrózy József 20 K, perselypénz 39 K 70 f. Az Ur asztalát kenyérrel és borral egész éven át Kovásznay Zsigmond látta el 30 K értékben. Összesen 210 K 70 f.

Egri. Karikás Czeczilia adománya templomépítésre 50 K. Ugyane célra ifj. Magoss Gedeon és neje 30 K. Összesen 80 K.

Felsőbánya.

Garbolcz. Bogdány Zsigmond 6 K, Horvát Józsefné úrvacsorai kenyeret 6 ízben: 6 K. Összesen 12 K.

Hirip. 71 K 67 f.

Kakszentmárton. Ur asztalára kenyeret adott Erdei Józsefné 6 ízben 6 K értékben.

Kishodos. Az igavonó erővel bíró egyháztagek a legtöbb alkalommal ingyenes fuvarral szolgáltak (értéke kb. 100 K). Az Ur asztalát egész éven át ifj. K. Bak János gondnok látta el kenyérrel. Összesen 100 K.

Kiskolcs. Báltartásból 71 K 28 f. Karácsoni ajándék 113 K 80 f. Összesen 185 K 08 f.

Dobrácsapáti. Karácsoni kántálás 14 K 50 f.

Kispalád. 1) Nagy Elek lelkész és neje az Ur asztalára vett egy ezüst aranyozott kelyhet: 140 K. 2) 249 névszerint bejegyzett helybeli ref. nő több-kevesebb összegű ajánlattal; azokon kívül: Imre Gedeon (pásztor) 1 K, Rózsa György (zigány vak koldus) 50 f, Szöllősy Andrásné (Homokról) 2 K, Kovács Jánosné (róm. kath. vallásu juhászné) 1 K hozzájárulással egy aranyozott ezüst urasztali boros kannát 250 K. 3) Angyalossi Dénes presbyter néhai édes anyja Forrai Amália emlékére egy urasztali kenyérsztó ezüst aranyozott tányért 100 K. 4) özv. Papp Bálintné szül. Pólya Erzsébet egy chinaezüst keresztelési tálat és kannát 53 K. 5) Incze Bálintné Thörök Terézia az Ur asztalára egy diszesen kivarrott abroszt 30 K. 6) Angyalossi Sándorné Forrai Veronika ugyancsak az Ur asztalára egy peluche meggyoszín bársony aranyrojtos abroszt 110 K. 7) Bakos Sándorné Kánya Lidia a szószékre meggyoszín peluche bársony aranyrojtos terítéket 136 K 58 f. 8) Angyalossi Józsefné szül. Cserepes Mária a lelkézi székre egy meggyoszín peluche bársony terítéket 57 K. 9) Ugyancsak több ref. nő és adakozó társ 3 db templomi bádoggal perselyt és egy urasztali kenyérvágó kést 10 K 40 f. 10) Az Ur asztalára kenyeret a lelkész és több presbyterek sütettek. 11) Bakos Károly végrendeletileg hagyományozott az egyháznak a) szegény iskolás gyermekek segélyezésére 500 K b) orgona-alap gyarapítására 500 K, c) orgona fentartására 250 K, d) templomfenntartására 250 K. 12) Templomszentelés alkalmával az ifjuság által rendezett bál jövedelme orgona-alapra 265 K 95 f. 13) Perselypénz 64 K 92 f. Összesen 2717 K 85 f.

Kispeleske. Szoboszlay Sándor és neje Keczkés Katalin egy diszes urasztali terítőt 140 K értékben, Kónya István és neje a szó- és papszékre terítőt 126 K értékben. Deme Istvánné egy kenyérosztó tálat 40 K értékben. Molnár Ambrus tanító keresztelő kannát és tálat 60 K értékben. Hívek urasztali terítőre 160 K, Deme Etelka egy bordó bársony urasztali terítőt adott 40 K értékben, Deme Juliska egy kivarrott kenyértakarót 10 K értékben. Ifj. Borsi Andrásné egy értékes abroszt 25 K értékben. Többen a leányok közül kendőt adtak 3—5 K értékben. Összesen 609 K.

Kőszegremete. Dohi Bertalan 5 K, ifj. Maák Ferencz 40 K az egyház pénztára javára. Fogy. szövetkezet ajándéka 100 K. Összesen: 145 K.

Lázári. Urvacsorai kenyeret és bort adtak: Nagy Béláné, Kanizsay Jenőné 2—2 izben, Nagy Elek, Csűry Elek 1—1 izben. Özv. Szikszó Józsefné egy diszes urasztali terítőt adott 28 K értékben. Iskola padlózásra adtak: Ifju György 3 K, Szűcs Ferencz 4 K, Veres Zsigmondé 1 K, Girászi Istvánné 1 K, Girászi Borbála 1 K, Szikszó Borbála 2 K, Szikszó Géza 1 K, Veres Endre 2 K. Szegényeknek gyűlt 42 K. Összesen 85 korona.

Magosliget. Az Ur asztalát a presbyterek látták el kenyérrel. Kánya Gyula 90-K-t adott az egyháznak házbérpótlásra; továbbá édes atyja, Kánya Gábor, az építés alatt levő lelkészlak vályogjának kivetéséhez polyvát adományozott, ami körülbelül 30 K értéket képvisel. Összesen 120 K.

Méhtelek. Buzgó egyháztagek adtak az urvacsorához kenyeret s lelkész és tanító egy-egy izben bort.

Mikola. Az Ur asztalát kenyérrel özv. Galgóczy Jenőné, borral Kölcsey Antal látta el egész éven át, 40 K értékben.

Misztótfalu. 1) Az Ur asztalához szükséges kenyeret egész éven át özv. Szilvász Károlyné, a bort Szilvász Imre adományozta. 2) Báli jövedelemből befolyt 236 K 32 f. 3) Perselypénz 22 K 14 f. Összesen 258 K 46 f.

Nagybánya. 1) Febr. 5-én tartott batyubál tiszta jövedelme 667 K 76 f. 2) Egyetemi alapra: Torday Imre 20 K, Részvénytakarékpénztár 50 K, Városi takarékpénztár 40 K, összesen 110 K. 3) Moldován Mariska első urvacsoravétele emlékéül urasztali kehelyre 300 K. 4) Soltész Elemérné az Ur asztalára egy fehér terítőt, horgolt csipkeszéllal. 5) Tanulók jutalmazására dr. Nagy Gábor 5 K, dr. Vass Gyula 5 K, együtt 10 K. 6) Orgona-alapra adakoztak: dr. Nagy Gábor 24 K, Bay Lajos,

ESPERESI JELENTÉS

Gyöngyösy Gyula, Kovács Gyula, dr. Vass Gyula 20—20 K; Gálffy Pál, Géresy János, Hubay Zsigmond, Incze József, Kiss Béla, dr. Miskolczy Sándor, Smaregla Mihály, Soltész Elemér, Sólyom Ferencz, Szerencsy József, Szücs Károly, Torday Imre, Virág István, Wienerberger Béláné 10—10 K; Gábor Sándor, Jég Károly 5—5 K, összesen 254 K. 7) Szegény gyermekek karácsoni felruházására adakoztak: Barabás Vilmosné, Bay Lajosné, dr. Miskolczy Sándorné, Molcsány Gáborné Mórággyi Istvánné, Soltész Elemérné, Szendy Antalné, dr. Wagner Józsefné 5—5 K, Moldován Lászlóné, dr. Nagy Gáborné 3—3 K, Bajnóczy Sándorné, Bomersbach Péterné, özv. Dobi Ervinné, Égly Jánosné, Egy valaki, Enyedi István, Géresy János, Iblauer Jánosné, Kádas Juliánna, Kertész Gyuláné, Kovács Gyuláné, Kovács István, özv. Lajos Györgyné, Maday Pál, Ajtai Nagy János, özv. Orosz Lajosné, Smaregla Mihályné, Szerencsy Józsefné, Szücs Károlyné, K. Virág Lajosné, Wienerberger Béláné, Wiessner Richárdné 2—2 K, Almer Lajos, Boda Gyula, Glavitzky Károlyné, Gyöngyösy Gyula, György Mihályné, Incze Józsefné, Kiss Lajos, özv. Klein Lászlóné, Kovács Béla, özv. Lipták Józsefné, Marosfy Dezsőné, Mladeiovsky Lajosné, Rusorán Józsefné, özv. Smaregla Pálné, özv. Szücs Károlyné, Varga Zsigmondné, Virág Jánosné, Virág István 1—1 K, Almásy Jánosné, Szabó Sándor, Szentiványi Sándor 50—50 f, összesen 109 K 50 f. Ruhaneműt is adományozott Szendy Antalné. 8) Iskolás gyermekek részére jutalomkönyvet adtak: Kovács Gyula 6 K, Bányai József 5 K, Sólyom Ferencz 3 K értékben. 9) Perselypénz gyűlt egész éven át 334 K 26 f. 10) Az Ur asztalára kenyeret adtak: Kiss Jánosné, Torday Imre, Moldován Lászlóné, Marosfy Dezsőné, özv. Dobi Ervinné, Szendy Antalné; bort adtak: Molcsány Gáborné, Torday Imre, Moldován Lászlóné, özv. Czelder Mártonné, özv. Smaregla Pálné, Bányai József. Összesen 1785 K 52 f.

Erdőszáda. Perselypénz 11 K. Az egyházlátogatóság adománya 4 K, Büntetéspénzből a gróf 10 K, gróf Dégenfeld Sándor a tanítónak 280 K, Mugur János adománya 50 K; szegény gyermekeknek ruhanemű, könyv- és ennivalókban a grófné 200 K. Összesen 555 K.

Nagyhodos. 1) Krakkó Mihályné 1 db urasztali terítőt adott, értéke 10 K. 2) Kócsi Péter lelkész 4 K. 3) Szilágyi József segélye 7 K 80 f. 4) Egyháztagek adománya az ököritői szerencsétleneknek 6 K 44 f. Egyháztagek adománya különféle jótékony célokra 6 K 56 f. 6) Perselypénz szegényalapra és jótékony intézetekre 17 K 98 f. Összesen 52 K 78 f.

Nagykolcs. Az Ur asztalát a hívek látták el kenyérrel.

Nagypalád. Sem az egyház, sem az iskola részére nem történt adakozás, leszámítva az Ur asztalához adott kenyeret és bort. Kenyeret és bort adott Kiss József; kenyeret adott Kiss Sándor, Oroszi Ferencz, Hadady Lajos, Bak Sándor, Sebestyén Ferencz.

Ombod.

Szatmárpálfalva. Ur asztalához egész évben kenyeret Béres Istvánné, bort Fodor Károly adott.

Patóháza. Az Ur asztalára kenyeret Tóth Mór főgondnok, bort lelkesz ad.

Pettyén. Az Ur asztalára kenyeret és bort adott Böszörményi Sándor főgondnok 20 K. Ugyanő az egyház pénztára javára adott 12 K. Ugyanő az iskola részére 1 db katedrát ajándékozott 50 K. Iskola-építésnél az egyháztagok közmunkájának értéke kb. 1500 K. Iskolaszentelési bál tiszta jövedelme 262 K 76 f. Perselypénz 70 K 54 f. Összesen 1915 K 30 f.

Rozsály.

Sándorhomok. Iskolaépítés céljára özv. Gödény Elekné sz. Kun Eszter 20 K. Egy jótékonycélú tánczvigalom tiszta jövedelme 210 K 40 f, Harcsár Géza szatmári ügyvéd 5 K. Csaba Adorján 20 K napi-diját iskolaépítés céljára adta. Összesen 255 K 40 f.

Sárköz. Id. Angi József 50 K az egyház szükségeinek fedezésére. Teplomépitésre Sárközüjlak és Adorján község közönsége 560 K. Ebből nagyobb adakozás: Demeter Anna sárközi postamesternő 50 K, Péchy Margit 20 K. Kenyeret adott az Ur asztalára özv. Kurpé Józsefné és Székely Istvánné. Összesen 610 K.

Sárközüjlak. Urvacsorai kenyeret és bort Péchy Margit adott. Egyesek iskolai jutalmazásra 20 K-t adtak.

Szamoskőröd. Az Ur asztalára kenyeret és bort adtak: Zs. Vajda Károly és neje, Varga Ferencz és neje, Révész Sándor és neje, Zsigai Ferencz és neje, Sebestyén Ferencz 4—4 K értékben. Összesen 24 korona.

Szamoskrassó. 1) Urasztali kenyeret adott Kajtár Ferencz gondnok és neje, értéke 10 K. 2) Domokos Miklós és neje Csömai Borbála egy urasztali terítőt adott, értéke 100 K. 3) Domokos Dániel és neje, Paku Ágnes urasztali terítőt adott, értéke 30 K. 4) Perselypénz gyűlt 42 K. 5) Iskolai jutalmakra adományoztak: dr. Rosenthal Félix 10 K, Krassó község milleniumi alapból 9 K, Ref. egyház Darvay-alapból 8 K, Csoba György 1 K, Fórizs Ferencz 2 K, Sinka Lajos, Peleskey Pál

4—4 K, Ványi Miklósné 2 K, Kocsis Ambrus 2 K, K. Bozsó Károly 1 K, Vida György 1 K, Majer Salamonné 5 K, Róth Mór 2 K, Reich Ede 2 K, Klein Sámuel 2 K, Egey Ferencné 4 K. Összesen 241 K.

Szatmárhegy. 1) Erdei Károly az egyház szükségletére 10 K. 2) Medgyesi László végrendeletileg harang-alapra 500 K. 3) Ugyanő 4 db erdődi takarékpénztári részvényt 200—200 K névértékben, melynek évi osztaléka a vallásban legjobb s jó magaviseletű 8 gyermek között osztandó ki. 4) Fábján Lajos egyházi szükségre 40 K. 5) Kurt Róza 5 K. Összesen 1355 K.

Erdőd. 1) Persely-adomány 35 K 75 f. 2) dr. Harcsár Géza 5 K. 3) Táncmulatságokból 291 K 20 f. 4) Községtől 300 K. 5) Az erdőhegyi lakosok a templom részére önként 41 K 20 f. 6) Az Ur asztalát minden alkalommal dr. Nagy Sándor ügyvéd látta el. Összesen 673 K 15 f.

Szatmárudvari. 22 K Amerikából egyházi közcélokra.

Szárzberek. 1) Urasztalát kenyérrel egyes hívek, borral Király László presbyter látták el. 2) Toronyalapra bái jövedelem 33 K. 3) Szegény-alapra egyes hívek adománya 11 K 34 f. Összesen 44 K 34 f.

Szinérváralja. 1) Egyházi közszükségletre Mándy Zoltán 10 K, Bay Miklós 4 K, Makray Gergelyné 2 K, Szilágyi Tihamér gyűjtése 283 K 10 f. 2) Szegény tanulók tandíjmentességére többen: 47 K 20 f. 3) Konfirmánsoknak bibliára Szilágyi Tihamér 10 K 40 f. 4) Templom-javításra özv. Koller Gyuláné 500 K, Énekkar 28 K 40 f. 5) Gerber Jenő és neje keresztelő edényt 50 K. 6) Perselypénz 152 K 15 f. Összesen 1087 K 25 f.

Tisztaberek. Ur asztalát a hívek látták el kenyérrel és 4 ízben borral. Perselypénz 16 K 06 f. Egyháztagek énekléssel kerestek: 23 K-t. Templom-alap javára Szoboszlai Sándor 12 K, néh. Kecskés Vinczéné adományát befizette Szoboszlai Sándor 200 K, Czelder Béla lelkész 12 K, Szabó István, Ur Ferencz, Kónya Gerzson, Gergely József, Bodó János, Bodó Bálint, Ur József, Ur Ágoston, Nagy Sándor, Rácz Áron 9—9 K. Összesen 353 K 06 f.

Uszka.

Józsefháza. Orgona-alapra 47 K 70 f. Józsefházai volt ker. fogyasztási szövetkezet tanfelszerelésre 50 K. Perselypénz 45 K 15 f. Az Ur asztalát állandóan Jakó Kálmán aranyosmedgyesi földbirtokos látja el kenyérrel és borral. Összesen 142 K 85 f.

Vámfalu.

Adományok összege 14,693 korona 81 fillér (Mult évben 12,627 K).

Jótékonyág.

Adorján. Sárközi egyháznak gyűlt 50 K.

Amacz. Sárközi egyháznak 3 K, csomai g. k. egyháznak, köödi g. k., esztrói g. k. egyházaknak 50—50 f. Ujbárdi r. k. egyháznak 1 K, érgirolti g. k. egyháznak 50 f. Ökörítónak 8 K 42 f. Gusztáv Adolf-egylet 4 K 12 f. Debreczeni tápintézetnek 60 f. Ref. segélyegylet 40 f. supplikáció váltság 40 f. Szatmári gimn. tápintézetnek 60 f. Szatmári nő-növelde 60 f. Debreczeni egyetem 20 K. Összesen 41 K 14 f.

Apa. Gyámintézetnek perselypénz 6 K 20 f. Orsz. gyámintézetnek 13 K 62 f. Ökörítóiaknak perselypénz 9 K 82 f. Gusztáv Adolf-egyletnek perselypénz 2 K 58 f, közalapi perselypénz 1 K 72 f. Segélyt kérő egyházaknak 10 K. Összesen 43 K 94 f.

Apahegy.

Aranyosmedgyes. Építkező egyháznak 14 K 60 f. Szanatórium 1 K. Bethlen G.-kör 2 K. Egy szegény temetésére 4 K. Ökörítóiaknak 2 K 20 f. Összesen 23 K 80 f.

Szatmárgörbed. Szanatórium 1 K. Építkező egyház 1 K. Összesen 2 K.

Avasujváros. Kiss Áron síremlék 24 K. Szigeti tápintézet 25 K. Debreczeni tápintézet 29 K. Vámfalui egyháznak 80 K. Ökörítóiaknak perselypénz 18 K. Orsz. lelkeszi nyugdíjintézet persely 5 K 16 f. Ref. ünnepi perselypénz 7 K 14 f. Jutalomkönyvek 6 K 80 f. Szatmári gimnázium jubileumára 2 K. Konfirmánsoknak bibliára 9 K. Összesen 156 K 10 f.

Batiz. Gusztáv Adolf-egylet 1 K, Prot. árvaház 40 f. Debreczeni főiskolai tápintézet 40 f. Ref. segélyelet 40 f. Orsz. gyermekszanatórium 2 K 60 f. Orsz. lelkeszi gyámintézet 2 K. Orsz. egyh. közalap 84 f. Segélyt kérő egyházaknak 6 K. Ökörítói károsultak 2 K. Szatmári ref. főgimnáziumi jubiláris alaphoz 2 K. Összesen 17 K 64 f.

Egri. Sárközi és rozsályi segélykérő egyházaknak 3 K.

Felsőbánya. Egy egyháznak 1 K. Szatmári főgimnázium 10 K. Ökörítóiak 25 K. 19 szegénysorsu egyháztagnak 57 K. Összesen 99 K.

Garbolcz. Építkező egyházaknak 6 K.

Hirip. Prot. árvaházra 2 K. Nagypénteki ref. társ. 4 K. Kolozsvári siketnéma intézet 2 K. Gyermekszanatórium 2 K 70 f. Fehérkereszt 2 K 70 f. Szegény egyházak részére 43 K. Néh. Kiss Á. síremlékére 10 K. Konfirmánsoknak bibliára 7 K 50 f. Debreczeni egyetemre 15 K. Szegény-alapra 5 K 19 f. Összesen 94 K 09 f.

ESPERESI JELENTÉS

Kakszentmárton. Egeri siketnéma-intézetnek 1 K, ököritóiaknak 3 K 72 f, vámfalui egyháznak 5 K. Összesen 9 K 72 f.

Kishodos. Debreczeni főisk. tápintézetének 1 K 40 f, Ref. segélyegylet 40 f, Supplikáció megváltás 40 f, Gusztáv Adolf-egylet 30 f, ököritóiak részére 4 K, Orsz. gyermekszanatórium 40 f. Összesen 6 K 90 f.

Kiskolcs. Kálvin-alap 4 K, szamoskőrödi g. k. egyháznak 2 K, csittófalvi egyháznak 2 K, segély kérő egyház 2 K, szatmári gymn. 3 százados ünnepére 1 K, Gusztáv Adolf-egylet 5 K, ököritóiaknak 8 K 76 f, rákosligeti egyháznak 4 K 90 f, rozsályi egyháznak 2 K, Kiss Á. síremlék 5 K, tanítói tápintézet 2 K, sárközi egyház 2 K. Összesen 40 K 66 f.

Dobrácsapáti. Gusztáv Adolf-egyletnek 5 K, rozsályi egyház 1 K, sárközi egyház 2 K. Összesen 8 K.

Kispalád. Debreczeni egyetem 10 K, a lelkész 2 K, ököritóiaknak 87 K, máramarosszigeti internátusra 10 K, ref. ünnepi perselypénz 1 K, kolozsvári siketnémáknak 5 K, virágvasárnapi perselypénz helyett az egyház 1 K 77 f. Összesen 109 K 77 f.

Kispeleske. Szegény egyházaknak 4 K.

Kőszegremete. Szatmári főgymn. 2 K, Orsz. gyermekszanatórium 2 K, legátusnak 3 ünnepen 18 K. Összesen 22 K.

Lázári. Az ököritói szerencsétleneknek gyűlt 11 K.

Magosliget. Segélyt kérő egyházaknak 5 K.

Méhtelek. Segélyt kérő egyházaknak 10 K, lelkészi nyugdíjintézet 1 K 92 f. Összesen 11 K 92 f.

Mikola. Ököritói tűzkárosultaknak 5 K, bucsui templómépítésre 1 K, debreczeni egyetemre 15 K. Kiss Áron síremlékére 1 K. Összesen 22 K.

Misztótfalu. Segélykérő egyházaknak 22 K 30 f, Bethlen G. körnek 1 K, debreczeni tápintézet részére 2 K, máramarosszigeti iskolának 2 K, Gusztáv Adolf-egyletnek 1 K 10 f, néh. Kiss Á. síremlékére 5 K, Lelk. nyugdíjintézetre 3 K. Összesen 36 K 40 f.

Nagybánya. 3 egyháznak 16 K. Ököritóiaknak 7 K 52 f. Ref. lelkészi gyámintézet 9 K. Gyermekszanatórium 10 K 76 f. Bethlen Gábor-körnek 5 K. Közalapnak 7 K 41 f. Máramarosszigeti internátus 5 K. Szatmári főgymn. jubiláris alapja 25 K. Debreczeni egyetem javára alapítvány 5-ik részlete 400 K. A nagykanizsai ref. egyház javára gyűlt 114 K 40 f. Szatmári főgymnázium jubiláris alapjára gyűlt a városban 100 K. Összesen 700 K 09 f.

Erdőszáda.

Nagyhodos. Szegény alapra 14 K 02 f. Építkező egyházaknak 7 K 40 f. Szatmári ref. főgymn. 2 K 20 f. Orsz. gyermekszanatórium-egyesület 1 K. Ökörítőiaknak 6 K 54 f. Debreczeni egyetem 10 K. Gusztáv Adolf-egylet 1 K. Kálvineum 5 K. Délmagyarországi közm. egyesület 2 K. Kiss Á. püspök síremléke 2 K. Bethlen Gábor-kör 1 K 20 f. Összesen 52 K 36 f.

Nagykolcs. Gusztáv Adolf-egyletnek 1 K. Máramarosszigeti internátus 1 K. Ökörítőiaknak 1 K. Segélyt kérő egyházaknak 6 K. Összesen 9 K.

Nagypalád. Szatmári gymn. részére 5 K. Debreczeni egyetemi alapra 40 K. Egy beteg tanítónak 1 K. Bethlen Gábor-kör 1 K 12 f. Debreczeni tápintézet javára 1 K 12 f. Kiss Á. püspök síremlékére 2 K. József főherceg szanatórium 1 K 44 f. Összesen 51 K 68 f.

Ombod. Gusztáv Adolf-egylet 2 K 10 f. Szegény egyházaknak 2 K 12 f. Debreczeni főiskola tápintézetének 4 K 13 f. Összesen 8 K 34 f.

Szatmárpálfalva.

Patóháza. Különböző célokra 30 K.

Pettyén. Gusztáv Adolf-egyletnek 92 f. Máramarosszigeti lyceumi internátus 9 K. Szatmári ref. főgymn. jubil. alap 9 K. Ökörítőiaknak 12 K. Orsz. lelki. nyugdíjintézet javára 1 K 72 f. Orsz. gyermekszanatórium-egyesületnek 1 K 36 f. Debreczeni főiskolai szenior javára 1 K 60 f. Kiss Áron síremlékére 11 K 24 f. Debreczeni főiskolai tápintézet javára 1 K 83 f. Építkező egyházaknak 3 K. Összesen 51 K 67 f.

Rozsály.

Sándorhomok. Az 1910. évben új iskoláját építő egyházunk nem volt olyan helyzetben, hogy adományozhatott volna.

Sárköz. Gusztáv Adolf-egyletnek 1 K, Kiss Áron síremlékére 2 K. Debreczeni tápintézetnek 1 K. Bethlen Gábor-körnek 1 K. Gyermekszanatórium javára 1 K. Építkező egyházaknak 12 K. Összesen 18 K.

Sárközüjlak. Szegénysége miatt nem adhatott.

Szamoskóród. Sárközi, rozsályi templom építésre 1—1 K. Kiss Á. emlékére 1 K. Debreczeni egyetem javára 3 K. Összesen 6 K.

Szamoskrassó. Építkező egyházaknak 12 K. Egyh. fent. alap növelésére 31 K 97 f. Isk. jutalmakra 8 K. Konfirmások bibliája 7 K 60 f. Összesen 59 K 69 f.

Szatmárhegy. Persely adomány 121 K 78 f. Legátusnak 165 K. Debreczeni szegény tanulóknak 15 K 74 f. Szatmári ref. főgimnáziumnak 20 K. Ökörítői szerencsétleneknek 4 K 86 f. Gusztáv A. egyletnek 2 K. Bethlen G. körnek 2 K. Kiss Á. sírkövére 5 K. Debreczeni fő-

iskolának 5 K. Több egyháznak 19 K 60 f. Az erdődi leányegyház részére önkéntes adakozásból 611 K 70 f. Összesen 972 K 58 f.

Erdőd.

Szárzaberek. Építkező egyházaknak 11 K 50 f. Ökörítőiak részére 15 K 12 f. A szatmári ref. gymn. részére 5 K. Orsz. gyermekszanatórium 4 K. Debreczeni tápint. 12 K. Szigeti internátusra 10 K. Kiss Á. emlékére 5 K. Bethlen G. kör részére 2 K. Összesen 64 K 62 f.

Szatmárudvari. Gusztáv A. egylet 1 K.

Szinérváralja. Prot. árvaház 40 f. Nagypénteki társ. 2 K. Gusztáv A. egylet 2 K 56 f. Szatmári főgymn. 5 K. Debreczeni szegény tanulók 6 K 80 f. Orsz. gyámintézet 3 K 60 f. Orsz. gyermek szan. 6 K. Debreczeni egyet. alap 20 K. Magyarcsékei egyháznak 4 K. Zólyomi egyháznak 2 K. Ungi egyháznak 2 K. Nyirmártonfalva 3 K. Beregrákos 2 K. Ökörítőiaknak 10 K. Sárközi egyháznak 4 K. Vámfalui egyháznak 62 K 40 f. Összesen 140 K.

Tisztaberek. Ökörítőiak részére 10 K 10 f. Rozsályi egyháznak 1 K. Kiss Á. síremlékére 2 K. Debreczeni főisk. tápint 2 K. Bethlen G. kör 2 K. Debreczeni egyetem 20 K. Összesen 37 K 10 f.

Uszka. Siketnémáknak segély 2 K 12 f. Ökörítőiaknak segély 10 K 12 f. Összesen 12 K 24 f.

Józsefháza. Gusztáv Adolf e. 1 K. Ökörítőiaknak 6 K 20 f. Orsz. lelki. nyugdíjint. 1 K. Orsz. közalap 80 f. Sárközi (3), Rozsályi (1) építkező egyházaknak 4 K. Gyermekszanatórium 1 K. Összesen 14 K.

Vámfalu. Supplikánsnak: 2 K. Szatmári főgymnázium részére 20 K. Összesen 22 K.

Összesen 3074 K 45 f. (Múlt évben 806 K.)

II. Anyagi élet és igazgatás.

A presbyterium mindenütt törvényszerűen alakult. Jegyzője 40 egyházban a tanító, 6-ban (Aranyosmegyes, Misztótfalu, Nagykolcs, Rozsály, Patóháza, Szatmárgörbed) a lelkész, 2-ben (Felsőbánya és Nagybánya) világi.

Anyakönyvek rendben vezetettek mindenütt. Áttért-kitértek anyakönyve van 28 egyházban, nincs 14-ben (Sárköz, Sárközüjlak, Szamoskóród, Szatmárhegy, Erdőd, Szatmárudvari, Józsefháza, Vámfalu, Adorján, Kispalád, Kispeleske, Magosliget, Nagykolcs, Nagypalád).

Egyházkerületi, egyházmegyei jegyzőkönyvek megőriztetnek minden egyházban.

Körrendeletek 5 egyházban jegyzőkönyveztetnek, 37-ben összegyűjtetnek s levéltárba tétetnek.

Vagyonleltár Szatmárudivari kivételével mindenütt van.

Lelkeszi iktató, postakönyv mindenütt, kivéve Kakszentmártont, hol iktató nincs, csak postakönyv.

Telekkönyvileg az egyház ingatlanai rendben mindenhol, kivéve Sándorhomokon a tavaly is jelentett ó-temető.

Számadás eredménye. Bevétel: 369,877 K (tavaly 331,222 K). Kiadás 347,913 K (tavaly 308,078 K). Maradvány 21,964 K (tavaly 23,144 K). Követelés 14,190 K (mult évben 10,249 K).

Alapítvány 20,124 K 5 egyházban (mult évben 157,439 K). *Tőkék, alapok*: 370,309 K (mult évben 117,357 K). Sem alapítvány, sem tőke 8 egyházban (Kakszentmárton, Kiskolcs, Dobrácsapáti, Rozsály, Sándorhomok, Uszka, Kispesleske, Nagykolcs). Az alapítványok, tőkék, alapok kimutatása zavart és egyáltalán nem pontos. Jövőre nézve teljes pontosságot kérek!

Takarékmagtár 12 egyházban. Állomány: búza 935 mm., tengeri 365 mm., zab 11 mm., pénz 45,889 K (mult évben 1125 K).

Az egyház jövedelmei befolyanak 25 egyházban. Nem folynak be (leginkább az egyházi adó) 17-ben, amelyek mindenikében intézkedés történt a hátralék behajtására.

Adósság 36 anyaegyházban 236,037 K (mult évben 199,161 K, $1\frac{1}{2}$ -től $7\frac{1}{2}\%$ -ig emelkedő kamattal).

Tőketörlesztés különböző; Számos helyen éppen semmi!

Állami adó, illeték — Adorjában 8 K 40 f kivételével — mindenütt ki van fizetve.

Földadót egyház és belhivatalnok közösen fizeti 4 helyen, 2 esetben a belhivatalnok, a többi helyeken az egyház.

Belhivatalnoki fizetés hátralékban van Apa, Kakszentmárton, Nagypalád egyházakban, de a hátralék összege nincs feltüntetve. Különben végrehajtás alatt áll.

Templom 46 van anya- és leányegyházainkban. Jó 29 egyházban. *Renoválás alatt* Misztótfaluban. *Építés alatt* Vámfaluban. *Javítandó* 9 egyházban (Sándorhomok, Szamoskrassó, Szinerváralja, Nagybánya, Adorján, Apahegy, Batiz, Garbolcz, Kishodos). Rosz Sárköz, Szamoskóród, Tisztaberek, Egri, Dobrácsapáti, Nagypalád, összesen 6 egyházban.

Lelkeszi lak a 42 anyaegyházban. Jó 27 egyházban. *Építés alatt* Tisztaberek, Kispalád. *Átalakítás alatt* Nagykolcs. *Javítandó* 10 egy-

házban (Pettyén, Rozsály, Sárköz, Szinerváralja, Egri, Misztótfalu, Kakszentmárton, Kishodos, Nagyhodos, Kiskolcs). *Rosz* 2 egyházban (Szamoskóród, Uszka).

Iskola. 48 anya- és leányegyházunk közül 39 anya- és leányegyház tart fenn 47 iskolát. 9 egyházban (Apa, Aranyosmedgyes, Vámfalu, Misztótfalu, Nagybánya, Nagykolcs, Patóháza, Szatmárhegy, Szatmárudvari) az állami iskola folytán iskolánk megszűnt. 3 egyházban (Hirip, Szinerváralja, Mikola) az állami mellett is fennáll. Harminczhárom anya- és leányegyházban az iskola *jó* (Ombod egyik iskolája jó). *Javítandó* Józsefháza (és Ombod másik iskolája). *Tűrhető* Mikolában. *Rosz* négy egyházban (Szamoskóród, Uszka, Kisperleske, Dobrácsapáti).

Melléképületek javítást igényelnek (Pettyén, Szamoskrassó, Szatmárudvari, Tisztaberek, Amacz Szamosgörbed, Kakszentmárton, Kispalád, Kisperleske, Köszegremete, Misztótfalu, Sárköz —) 12 egyházban.

Az egyházak épületei Szatmárhegy és Erdőd kivételével a Fonciere Pesti Biztosító Intézetnél vannak biztosítva 633,506 K értékben (mult évben 570,314 K).

Új építkezés 97,846 K (mult évben 53,948 K) értékben.

Épületek jókarban tartására 21,860 K (mult évben 28,414 K adatott ki.

III. Népiskolai adatok.

Tanköteles 6—12-ig fi 1612, nő 1599, összesen 3211.

Iskolába jár „ „ 1545, „ 1501, „ 3046.

Iskolát elhagyta 6—12-ig fi 42, nő 48, „ 90.

Iskolázatlan 6—12-ig fi 25, nő 50, „ 75.

Tanköteles 13—15-ig fi 567, nő 600, „ 1167.

Iskolába jár „ „ 434, „ 487, „ 921.

Az iskola 1) 5 osztályu: Rozsály, Szamoskóród, Erdőd, Józsefháza, Adorján, Apahegy, Kishodos, Magosliget, Nagypalád egyházakban;

2) A többiekben 6 osztályu.

3) Osztott 4 egyházban. Es pedig két alsó osztály vegyes, 4 felső osztály vegyes (Szamoskrassó, Nagypalád, Kispalád, Egri).

4) Osztott 1 egyház (Avasujváros), hol a két alsó osztály vegyes és négy felső külön fi és külön leány.

Konfirmáltak fi 224, nő 263, összesen 487.

IV. Népmozgalmi adatok.

Született törvényes fi 528, nő 420, összesen 948.

„ törvénytelen „ 33, „ 47, „ 80.

Összesen „ 561, „ 467, „ 1028.

Meghalt fi 324, nő 376, „ 700.

Házasságra lépett tiszta református pár 221, vegyes 61, összesen 282. Reversalist adott javunkra 12, kárunkra 4 pár.

Népesség 1910. dec. 31-én fi 12096, nő 12429, összesen 24525.

„ a hozzátartozó egy-

házakban . . . „ 604, „ 619, „ 1223.

Összesen „ 12700, „ 13048, „ 25748.

Jelentésem zártán vagyok kiváló tisztelettel

Avasujváros, 1911. szept. 19.

Szell György

esperes.

